

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra technické a informační výchovy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Dominik Šváb

Přestup žáků ze základní školy na střední uměleckou školu

OLOMOUC 2022

Vedoucí práce: doc. Ing. Čestmír Serafín, Dr.

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval samostatně a uvedl jsem v ní veškerou literaturu a ostatní informační zdroje, které jsem použil.

V Olomouci dne

.....
vlastnoruční podpis

Poděkování

Děkuji panu doc. Ing. Čestmíru Serafinovi, Dr. za odborné vedení mé bakalářské práce, poskytování rad a materiálůvých podkladů k práci.

Dominik Šváb

Abstrakt

Bakalářská práce popisuje faktory, které ovlivňují motivaci žáků k výběru střední umělecké školy. Zabývá se charakteristikou středních uměleckých škol výtvarného zaměření. Objasňuje, jakou formou probíhá přípravný kurz na střední uměleckou školu a následně samotný průběh přijímacího řízení v podobě talentových zkoušek. Na základě výzkumného šetření je formou dotazníku zjišťováno, podle čeho se rozhodují žáci devátých tříd základních škol při volbě střední umělecké školy a co je pro ně při tomto rozhodování důležité. Další část výzkumu zjišťuje, co ovlivnilo volbu uměleckého oboru u žáků střední umělecké školy, co je jejich motivací pro vzdělávání v tak specifickém oboru a jak se tato motivace v průběhu studia mění. Zjišťuje, zda žáci, kteří navštěvují přípravný kurz, mají lepší výsledky u přijímacího řízení, než ti, kteří konají zkoušky bez odborné přípravy.

Klíčová slova

Osobnost žáka, motivace, základní škola, střední umělecká škola, přípravný kurz, talentová zkouška

Abstract

The bachelor thesis describes factors that influence students' motivation to for choosing a secondary art school. It deals with the characteristics of secondary art schools with an artistic focus. It clarifies the form of a preparatory course for a secondary art school and subsequently the actual admission procedure in the form of aptitude exams. The research based on questionnaires focuses on determining what the ninth graders of primary schools consider when choosing a secondary art school and what is important for them in this decision process. The following part of the research explores the influences on the choice of art field for high school, students' motivation for education in such a specific field and the changes of the motivation during the studies. Lastly, the thesis shows how the effect of the previous training on the success at the entrance exam.

Keywords

Pupil's personality, motivation, elementary school, secondary art school, preparatory course, aptitude test

Obsah

Úvod	6
1 Cíl bakalářské práce.....	6
2 Vývojový kontext osobnosti žáka	7
2.1 Období dospívání.....	7
2.1.1 Období pubescence	8
2.1.2 Období adolescence.....	8
3 Faktory a motivace ovlivňující výběr střední školy	9
3.1 Individuální faktory.....	9
3.2 Sociální faktory	10
3.2.1 Vliv rodiny na volbu střední školy	10
3.2.2 Vliv základní školy na volbu střední školy	11
3.2.3 Vliv učitelů na volbu střední školy.....	11
3.2.4 Vliv vrstevníků na volbu střední školy.....	11
4 Střední umělecké školy	13
4.1 Příjímání řízení.....	13
4.2 Průběh studia.....	14
4.3 Zakončení studia	15
5 Zhodnocení aktuálního stavu zkoumané problematiky.	16
6 Praktická část práce.....	19
7 Příprava žáků na talentové zkoušky	20
7.1 Přijetí uchazečů do přípravných kurzů na střední uměleckou školu	20
7.2 Zahájení přípravných kurzů na střední uměleckou školu	20
7.3 Úvodní část přípravných kurzů na střední uměleckou školu	21
7.4 Průběh přípravných kurzů na střední uměleckou školu	21
7.5 Znalost technologických postupů	22
8 Výzkumné šetření mezi žáky základní a střední školy.....	23
8.1 Výzkumná metoda	24
8.1.1 Otázky pro žáky základní a střední školy.....	25
8.2 Vyhodnocení odpovědí.....	26
9 Závěr	39
Seznam použité literatury	40
Seznam internetových zdrojů	42
Seznam grafů.....	43
Přílohy	44

Úvod

V naší bakalářské práci se zabýváme problematikou přechodu žáků ze základní školy na střední uměleckou školu. Budeme se věnovat faktorům, které ovlivňují výběr střední školy, následně přípravě na přijímací řízení a v neposlední řadě samotnému průběhu talentových zkoušek. Dále přípravným kurzům k talentovým zkouškám. V této části budeme popisovat, jakým způsobem probíhá příprava žáků se zájmem o střední uměleckou školu s výtvarným zaměřením.

„Přechod žáků ze základní školy na střední odbornou školu nebývá bez problémů. Je třeba se vyrovnat s novými, podstatně vyššími nároky, výrazně se zvětšuje rozsah učiva, prohlubuje se jeho sepětí s jinými obory, narůstá jeho abstraktnost a vyučují se nové předměty, se kterými se žák na základní škole nesetkal.“

(ČADÍLEK & LOVEČEK, 2005)

Spousta žáků ani v devátém ročníku netuší, kterým směrem by se při výběru budoucího povolání měli vydat. Sami nevědí, jaká střední škola by pro ně mohla být nejlepší, případně z jakého oboru a podle čeho vůbec vybírat. V tomto případě by měl pedagog přijít s pomocnou rukou a podle individuálního pozorování v hodinách přiblížit žákům obor, který by rozvíjel jejich silné stránky. Pomoc by měla přicházet nejen od školy, ale hlavně z rodiny, kdy by rodiče měli své děti respektovat a umožnit jim výběr školy dle jejich vlastních preferencí a nenutit je ke studiu na takové škole, jaké jejich děti vůbec chtít nemusí.

1 Cíl bakalářské práce

Cílem bakalářské práce v teoretické části je vymezení pojmů z oblasti vývojové psychologie, konkrétně z období pubescence a adolescence. Objasnění přijímacího řízení na střední uměleckou školu, průběhu studia a jeho zakončení. V praktické části je hlavním cílem zjistit, jaké faktory ovlivňují přestup žáků ze základní školy na střední uměleckou školu. Hlavní cíl je postupně naplňován pomocí dílčích cílů. Objasnit jakou formou probíhá přípravný kurz na střední uměleckou školu. Zjistit, zda žáci, kteří navštěvují přípravný kurz, mají vyšší šanci na úspěšné vykonání přijímacího řízení a vymežit jaká byla motivace žáků hlásit se na střední uměleckou školu.

2 Vývojový kontext osobnosti žáka

Přechod z druhého stupně základní školy na střední školu je provázen zvýšenými nároky na jedince a jeho osobnostní vývoj. Tato změna se často odehrává ve věku bouřlivého psychického a tělesného vývoje, je nutné na něj brát ohled a nebrat tyto změny na lehkou váhu.

V psychologickém pojetí hovoříme o osobnosti jako o člověku s jedinečnou strukturou svých vlastních dispozic. Vývojová psychologie se snaží o poznání zákonitostí vývojových změn osobnosti v různých oblastech lidské psychologie a porozumění jejich mechanismům. Duševní vývoj osobnosti lze popsat jako proces vzniku a přirozených změn duševních procesů a vlastností v divergenci a integraci celé osobnosti. Duševní vývoj se projevuje jak kvantitativními, tak kvalitativními změnami včetně prostého vývoje růstu a úpadku, ale i zásadnějšími změnami projevujícími se změnami kvalitativními.

Pro lepší porozumění lze vymezit tři hlavní oblasti psychického vývoje osobnosti

1. Biosociální vývoj - zahrnuje tělesný vývoj a všechny změny s ním spojené, řeší i faktory, které jej ovlivňují. Mezi ně mohou patřit například sociokulturní postoje k lidskému tělu a jeho vývojovým změnám.

2. Kognitivní vývoj – zahrnuje všechny duševní procesy, které se jakýmkoli způsobem podílejí na lidském vnímání. Jsou to dovednosti, které lidé používají při myšlení, rozhodování a učení (a v důsledku toho i k adaptaci). V této oblasti jde především o změnu způsobu myšlení v průběhu celého života. I tuto složku lidské osobnosti ovlivňují různé faktory např. výchovné metody ale i mediální vlivy.

3. Psychosociální vývoj – zahrnuje změny životního stylu, osobnostních rysů a mezilidských vztahů, resp. sociální status. Je do značné míry ovlivněn vnějšími faktory, zejména sociokulturními. Jde například o dílo rodiny, ale i jiných skupin a sociálních vrstev, do kterých jedinec patří.

Toto rozdělení je pouze teoretické, protože všechny tyto komponenty se vzájemně ovlivňují. Normální lidská osobnost je integrovaný celek. Vývoj mozku každého člověka závisí na dopadu mnoha faktorů, které se vzájemně ovlivňují. Díky tomu je každý jedinec nějakým způsobem odlišný od ostatních, ale zároveň je jim podobný, zejména sdílením určitého sociálního zázemí.

2.1 Období dospívání

K přechodu na střední školu obvykle dochází mezi 15. a 16. rokem života. Toto období je z hlediska vývojové psychologie možné popsat jako období dospívání a přechod k dospělosti.

„Současně s biologickým zráním probíhá řada významných a nápadných psychických změn, které můžeme povšechně charakterizovat ohlášením nových pudových tendencí a hledání způsobů jejich upokojení a kontroly, celkovou emoční labilitou a zároveň nástupem vyspělého (formálně abstraktního způsobu myšlení a dosažením vrcholu jeho rozvoje.“

(LANGMEIER, KREJČÍŘOVÁ, 2006)

Z biologického hlediska lze dospívání vnímat velmi široce. Převážně jako životní úsek vymezený od prvních známek pohlavního zrání, až po dovršení plné pohlavní zralosti a dokončení tělesného růstu. Horní hranice dospívání je přibližně okolo 20. – 22. roku. Samozřejmě je velký rozdíl mezi dvanáctiletým dítětem a dvacetiletým téměř dospělým. Proto toto období dělíme na další podkategorie. V naší práci se budeme věnovat pouze obdobím pubescence a adolescence, kterými si žáci prochází při přechodu ze základní na střední školu.

2.1.1 Období pubescence

Vývojové období pubescence není možné zcela přesně časově vymezit, ale obecně můžeme říct, že se jedná o období mezi dvanáctým a patnáctým rokem. Z biologického hlediska toto období končí dosažením reprodukční schopnosti.

Matějček a Pokorná (1998) uvádí, že v oblasti myšlení se začíná projevovat soustavný proces učení a zrání. U pubescentů jsou doplňovány myšlenky tématy o alternativním osudu světa. Veškerý kognitivní vývoj pracuje s logickými operacemi a odporem k mechanickému učení. Vzniká také první světonázor, za kterým si daný jedinec stojí a je pro něj těžké uvědomit si jeho chyby, a z něj vyplývají konflikty s rodiči, dalšími autoritami a i vrstevníky. Velkou výhodou tohoto věku je touha, ochota a nadšení pro zájmové aktivity, které je mohou přivést i k budoucímu profesnímu zaměření.

2.1.2 Období adolescence

Vágnerová (2005) uvádí, že adolescence je důležitým mezníkem v životě každého člověka a jedná se o pomyslnou hranici mezi dětstvím a dospělostí. V tomto období dochází k celkové proměně osobnosti a to zejména v oblasti somatické, psychické a sociální. Spolu s těmito změnami se utváří žebříček hodnot a životních postojů. Dále se mění postoje ke vzdělávání a utváří se pracovní návyky. Proto jsou v tomto období pro žáky velice důležité hodnoty jako řád, a kladné vzory mezi vrstevníky a pedagogy.

„Škola je totiž po rodině druhý nejvýznamnější socializační činitel a instituce, která ovlivňuje osobnost, vztahy a běžnou každodenní zkušenost dospívajících.“

(MACEK, 1999)

3 Faktory a motivace ovlivňující výběr střední školy

Volbu střední školy ovlivňuje velká spousta faktorů, ale obecně se dají rozdělit do dvou základních skupin. Faktory individuální a sociální. Jak sám název napovídá, tak do individuálních faktorů řadíme především osobní předpoklady, vědomosti, schopnosti a dovednosti každého žáka. Naopak sociální faktory vytváří bezprostřední okolí žáka. Zpravidla se jedná o rodinu, přátele a pedagogické pracovníky.

Hlad'o (2014) uvádí, že mimo tyto pozitivní faktory, mohou volbu střední školy také ovlivňovat negativní faktory, jako je neznalost školního systému a tedy nepřipravenost na nároky jednotlivých škol, nedostatečné sebepoznání nebo nízká informovanost žáků o jednotlivých povoláních a podmínkách na trhu práce. Nepříznivým faktorem je také krátkodobá orientace, kdy žáci nemají přesné představy o své budoucnosti.

„Od dětství se setkávají se zaměstnáním svých rodičů a prarodičů. Se zájmem poslouchají, co dělají rodiče a rodiče kamarádů. Zálibně sledují práci popelářů, hasičů a přejí si být v dospělosti stejně úžasní jako oni. Aniž by to děti tušily, již v době předškolního věku a mladšího školního věku tak získávají základní informace o attributech různých profesí.“

(HLAĐO, 2014)

Neméně důležitou roli zastává motivace žáků pro toto životní rozhodnutí. Motivace je jednou z hnacích sil nejenom ve vzdělání. Žáci mohou být motivováni k učení jak vnitřní, tak vnější motivací. Vnitřní motivace je intenzivnější díky tomu, že vychází z vnitřních popudů každého žáka. Pokud motivace vychází čistě z žákovy iniciativy, tedy pokud sám touží po poznávání nových vědomostí a nikoli proto že by musel, stávají se nové poznatky pro žáka atraktivnější a lépe se pamatují. Taková motivace při vzdělání přináší radost nejen jemu, ale i učiteli.

Vnější motivací dosáhnou žáci spíše krátkodobých cílů. Pomocí této motivace mohou lépe překonávat nenadálé překážky, při plnění učebních úloh. Vnější motivace má tedy rychlý, ale pomíjivý efekt, takže po naplnění konkrétního cíle rychle vyprchá.

„Motivy aktivizují lidské chování, zaměřují je na určitý cíl a v tomto směru je udržují. Motivy lze interpretovat jako osobní příčiny určitého chování. Vznikají na základě interakce vnitřního stavu jedince a vnějších, aktuálně působících podnětů.“

(VÁGNEROVÁ, 1999)

3.1 Individuální faktory

Do individuálních faktorů patří především získané dispozice a charakteristika osobnosti každého žáka. Kromě osobnostních rysů žáka působí na volbu oboru vzdělávání na středních

školách mnoho dalších faktorů. Mezi ty nejpodstatnější patří rodina, škola, učitelé, vrstevníci a přátelé.

Hlad'o (2014) uvádí, že pracovní činnosti, které vykonáváme v konkrétní profesi, jsou jedním z nejdůležitějších faktorů ovlivňujících volbu žáka. Každý člověk má jiné vlastnosti, schopnosti a dovednosti, které se hodí jen pro určité povolání. Výběr správného by měl odrážet veškeré tyto vlastnosti. Žáci proto musí vědět, jaký typ pracovní činnosti jim nejvíce vyhovuje a na základě těchto výsledků se rozhodnout při výběru střední školy a budoucí profese.

Nejsilnějším faktorem je zpravidla osobní preference, tedy něco, čemu dává žák přednost na základě dosud získaných dovedností a vědomostí. Výběr střední školy nejčastěji ovlivňují následující osobní preference. Druh pracovní činnosti, objekt zájmu pracovní činnosti, druh pracovních prostředků a prostředí, ve kterém je pracovní činnost vykonávána.

Dalšími individuálními faktory jsou intelektové předpoklady a schopnost překonávat potíže a vyvíjet pracovní úsilí. Neméně důležitou roli zastávají schopnosti každého žáka.

Čechová (2012) uvádí, že schopnost lze popsat jako psychickou vlastnost, pomocí které se člověk může naučit určité činnosti a úspěšně je vykonávat. Schopnosti se utváří na základě biologické vloh, životem ve společnosti a učením. Není to vlastnost vrozená, a proto závisí na prostředí, ve kterém žák vyrůstal, na výchově a úzce souvisí také s dovednostmi.

3.2 Sociální faktory

Mezi sociální faktory řadíme bezprostřední okolí, které žáky ovlivňuje. Nejčastěji se jedná o rodinu, školu, učitele a vrstevníky.

3.2.1 Vliv rodiny na volbu střední školy

Rodina je pro žáka nejdůležitějším prostředím, které může ovlivňovat výběr budoucího zaměření. Je to dáno tím, že v rodině se mu dostává prvních sociálních zkušeností. Zároveň je rodina tvůrce podnětů pro utváření dalšího vývoje osobnosti. Rodiče jsou pro dítě vzorem ve svém chování a postoji ke vzdělání a pracovním návykům. Rodiče svým dětem předávají svá očekávání o jejich budoucnosti. Děti tyto postoje vnímají a učí se z nich. Rodina dále ovlivňuje volbu střední školy i dalšími faktory, jako například finanční zabezpečení, vykonávané povolání rodičů a blízkých a v neposlední řadě i úroveň jejich dosaženého vzdělání. Je tedy patrné, že rodina je nejdůležitějším zdrojem informací k volbě střední školy a budoucího zaměření dítěte, proto by rodiče neměli na své děti přenášet vlastní nesplněné sny o vzdělání, ale budovat v něm samostatnost v rozhodování. Pokud se dítě neztotožňuje s představami

rodičů o budoucím vzdělání, může nedostatek vnitřní motivace zapříčinit neúspěšné ukončení vzdělávání.

3.2.2 Vliv základní školy na volbu střední školy

Dalším faktorem ovlivňujícím volbu střední školy, je postoj základní školy. Především druhý stupeň základní školy má vliv na rozhodování o budoucím povolání žáků. Rozhodnutí o volbě typu střední školy se pak zásadním způsobem podílí na budoucích představách o životě, povolání a směřování žáka. Základní škola žáky určitým způsobem zařazuje do kategorií dle prospěchu nebo chování, případně podle úspěšnosti či neúspěšnosti. Takové kategorizování se pro žáky stává znevýhodněním, se kterým se musí potýkat. Toto třídění je naprosto jednoduché, známky vypovídají o tom, zda žák má předpoklady jít na gymnázium či střední školu nebo jestli skončí na odborném učilišti.

Na základní škole mohou žáci vyhledat pomoc s rozhodováním u výchovného poradce nebo, pokud na škole je, u kariérového poradce. Další možnosti nabízí i školní psycholog, který se volbou povolání také zabývá. Těmto pedagogickým pracovníkům by měl být nápomocný třídní učitel, protože žáky v konkrétní třídě zná nejlépe.

3.2.3 Vliv učitelů na volbu střední školy

Volba povolání a všeobecná příprava začíná u třídních učitelů, kteří s žáky tráví nejvíce času a sdílí s nimi nejen školní strasti a radosti, ale mnohdy jsou jim nápomocni jako důvěrníci při rodinných problémech. Třídní učitelé rovněž zohledňují individualitu jednotlivých žáků. Při rozhodování mohou žákům poskytnout cenné informace, které je navedou k volbě správné střední školy. Pedagog by měl rozpoznat a pojmenovat schopnosti a nadání u jednotlivých žáků. Učitel by měl tyto schopnosti a nadání u žáka rozvíjet a podporovat ho v mimoškolních aktivitách. Kromě třídního učitele se na rozvoji osobnosti žáka podílí i další pedagogové.

„Učitel musí vycházet z toho, že dopad jeho osobnosti a jeho jednání na žáky je značný. Je to dáno tím, že učitel je pro žáky mimořádnou referenční osobou, se kterou se srovnává, kterou napodobuje, se kterou spojuje své naděje, ale také obavy.“

(ČADÍLEK & LOVEČEK, 2005)

3.2.4 Vliv vrstevníků na volbu střední školy

Důležitou roli ve výběru střední školy hrají přátelé a spolužáci, především prostřednictvím sdílení osobních zážitků a předáváním zkušeností s konkrétní školou. Informace od vrstevníka jsou pro žáky mnohem bližší než rady od učitele či rodiče. Riziko vlivu

vrstevníků spočívá v určité míře zkreslenosti a subjektivního vnímání. To co se jednomu na škole líbí a co ho baví, nemusí nutně bavit jiného a obráceně.

Je naprosto přirozené, že v tomto období dochází k postupnému odpoutání od rodiny a intenzivnějšímu družení s přáteli a vrstevníky. Žáci v období přechodu ze základní školy na střední školu se snaží mezi svými vrstevníky najít někoho, s kým by mohli sdílet nejen své školní a osobní zážitky, ale i své pocity, které dříve sdíleli právě s rodiči.

4 Střední umělecké školy

Střední odborné vzdělávání vymezují rámcové vzdělávací programy rozdělené podle studijního oboru, ty jsou dostupné v národním ústavu odborného vzdělávání.

„RVP pro střední odborné vzdělávání jsou státem vydané pedagogické (kurikulární) dokumenty, které vymezují závazné požadavky na vzdělávání v jednotlivých stupních a oborech vzdělání, tzn. zejména výsledky vzdělávání, kterých má žák v závěru vzdělávání dosáhnout, obsah vzdělávání, základní podmínky realizace vzdělávání a pravidla pro tvorbu školních vzdělávacích programů; závaznými dokumenty pro všechny školy poskytující střední odborné vzdělávání, které jsou povinny je respektovat a rozpracovat do svých školních vzdělávacích programů; veřejně přístupnými dokumenty pro pedagogickou i nepedagogickou veřejnost; otevřenými dokumenty, které budou po určitém období platnosti nebo podle potřeby inovovány.“

(RVP 82 – 41 – M/01 Užitá malba, 2009)

Střední umělecké školy mají délku studia čtyři roky a jsou zakončeny maturitní zkouškou. Cílem středních uměleckých škol je připravit žáky na výkon uměleckých činností. Mimo výtvarné vzdělání poskytují v omezené formě také všeobecné vzdělání. Úspěšní absolventi střední umělecké školy mohou pokračovat v dalším studiu na vyšší odborné škole s výtvarným zaměřením nebo na vysoké škole.

Střední umělecké školy poskytují stupeň vzdělání v rámci odborného vzdělání. Podle typu odbornosti zařazují buď odborné vzdělávání přímo v daném uměleckém oboru (Umění a užité umění) nebo tzv. Estetické vzdělávání jako všeobecný základ pro poznávání umění a kultury a pro upevňování a prohlubování si vědomostí z této oblasti získaných na základní škole, především z literatury a obecně kulturního přehledu.

Podle informací ze serveru Atlas školství je v České republice 126 středních odborných škol, které nabízí vzdělání ve 27 různých umělecko-řemeslných oborech. Škol, které nabízí výuku klasických výtvarných oborů jako je Užitá malba, Sochařská tvorba, Volná grafika či Keramika je pouze 24 a každoročně se zájem o umělecko-řemeslné obory snižuje, proto je na místě žáky lépe informovat a motivovat ke studiu oborů s výtvarným zaměřením. Na mnoha školách se z důvodu nezájmu již některé z těchto klasických výtvarných oborů zrušily.

4.1 Příjímání řízení

Střední umělecké školy se vyznačují specifickým přijímacím řízením. Na rozdíl od běžných škol se zde konají talentové zkoušky. Příjímání řízení vyhláší vždy ředitel školy a koná se ve dvou řádných termínech prvního kola. Talentové zkoušky se obvykle konají

v měsíci lednu. Kromě praktické části je běžný i pohovor, který zjišťuje obecný přehled v daném oboru a méně obvyklou částí je posouzení domácích prací uchazečů. Po vyhodnocení výsledků zkoušek zašle ředitel školy všem uchazečům nebo jejich zákonným zástupcům vyrozumění o výsledku talentové zkoušky.

Pojem talentová zkouška si většina lidí spojuje s uměleckými obory. Nejedná se však pouze o výtvarná umění, ale také o hudebně dramatické obory nebo školy zaměřené na design. Oproti jiným oborům se zde setkáváme s poměrně velkou konkurencí uchazečů o studium. U škol s uměleckým zaměřením je výtvarná zdatnost jedním z nejdůležitějších hledisek, ale sama o sobě bohužel nestačí. Přijímací komise vyžadují také znalosti v oblasti výtvarných technik, historie a technické schopnosti, na základě čehož posuzuje a vybírá budoucí žáky uměleckých oborů.

„Každá střední škola s uměleckým zaměřením má svoje vlastní přijímací řízení. Některé mají jen jednokolové přijímací řízení, některé dvou – či dokonce vícekolové přijímací řízení. Některé školy vyžadují domácí práce, jinde s uchazečem vedou přijímací pohovor a někde mají praktickou přijímací zkoušku.“

(WURMOVÁ, 1996)

Každý uchazeč o studium na střední umělecké škole by se měl s dostatečným předstihem informovat o tom, jakou formou na dané střední škole probíhá přijímací řízení. Tyto informace jsou běžně dostupné na internetových stránkách dané školy, případně je možné o tyto informace požádat na sekretariátu školy. Další možností, jak se dovědět více informací o průběhu přijímacího řízení na konkrétních školách, jsou dny otevřených dveří, kde informace podávají přímo vyučující.

4.2 Průběh studia

Koncepce středního vzdělávání, tedy i odborného, vychází z celoživotně pojatého a na principu znalostní společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské osobnosti. Jako teoretické východisko pro koncipování struktury cílů středního vzdělávání byl použit známý a respektovaný koncept čtyř cílů vzdělávání pro 21. století.

V souladu s tím je záměrem (obecným cílem) středního odborného vzdělávání připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa.

Studium na střední umělecké škole je denní formou, kdy výuka začíná v 8.00 hod. a končí v 16.45 hod.. Odborné předměty probíhají ve vícehodinových blocích. Odborná praxe

probíhá v souladu s ŠVP. Osvěta, výchova a vzdělávání v oblasti životního prostředí se uskutečňují besedami, přednáškami a exkurzemi. Znalosti a dovednosti související s uplatněním žáků ve světě práce probíhají ve spolupráci s firmami, vysokými školami a odbornou praxí, dále exkurzemi a přednáškami. Žáci efektivně využívají výpočetní techniku při vzdělávání, v osobním i pracovním životě. Dále se učí práci s výtvarnými počítačovými programy. Na výuku školy navazují výstavy, účast žáků na soutěžích, projekty zadávané v jednotlivých předmětech a prezentace školy na veletrzích vzdělávání a na základních uměleckých školách. Žákům se specifickými vývojovými poruchami jsou tyto poruchy zohledněny ve výuce jazyků, případně ostatních předmětů na základě potvrzení z pedagogicko-psychologické poradny.

4.3 Zakončení studia

Studium na střední umělecké škole je zakončeno maturitní zkouškou. Ta se skládá ze dvou částí: společná (státní) a profilová (školní). Aby žák u maturity uspěl, musí složit obě tyto části. Státní zkouška se skládá z písemné a ústní části z předmětu český jazyk a dále si zvolí buď cizí jazyk, nebo matematiku. Školní profilová zkouška se obvykle skládá z ústní zkoušky u odborných předmětů, které stanovuje RVP.

„Účelem maturitní zkoušky je zjistit, jak si žáci osvojili vědomosti a dovednosti v rozsahu učiva stanoveného učebními plány a učebními osnovami a prověřit jejich připravenost pro výkon povolání nebo odborných činností pro další studium. Podmínkou pro vykonání maturitní zkoušky je úspěšné ukončení posledního ročníku studia.“

(ČADÍLEK & LOVEČEK, 2005)

Na středních uměleckých školách s výtvarným zaměřením je praktická část maturitní zkouška zaměřena na realizaci uměleckého díla dle zvoleného oboru a následnou písemnou a ústní obhajobu práce. Témata, stanovená pro tyto zkoušky, musí zahrnovat tematický celek obsahového okruhu umělecko-historická a výtvarná příprava a obsahový okruh technologická příprava.

„Maturitní zkouška ve středních odborných školách obsahuje zkoušku z českého jazyka a literatury, zkoušku z volitelného předmětu, teoretickou zkoušku z odborných předmětů a praktickou zkoušku z odborných předmětů. Pojetí a obsah teoretické zkoušky z odborných předmětů a praktické zkoušky z odborných předmětů stanoví ředitel školy.“

(ČADÍLEK & LOVEČEK, 2005)

5 Zhodnocení aktuálního stavu zkoumané problematiky.

V naší práci se zabýváme faktory, které ovlivňují výběr střední školy, následně přípravě na přijímací řízení a motivaci žáků pro výběr uměleckého oboru.

„Přechod ze základní na střední školu je mezníkem ve vzdělávacím životě, avšak přibližně polovina dětí (a jejich rodičů) přechází bez znatelných problémů. Jiným bude přechod připadat stresující a náročný, přičemž své reakce budou projevovat mnoha různými způsoby.“

(GRIEBEL & NIESEL, 2004)

Své profesní zaměření si nejčastěji žáci volí věku 14 – 15 let, tedy v devátém roce základní školní docházky. Žáci, kteří si zvolili v pátém ročníku studium na osmiletém gymnáziu, se o svém povolání rozhodují až v době adolescence, tedy v 18 – 19 roce života. Avšak v naší práci se věnujeme problematice přechodu žáků ze základní školy na střední školu s výtvarným zaměřením, kde jsou rozdílné požadavky na přijetí, oproti jinak zaměřeným středním školám. Umělecké obory se vyznačují odlišností v přijímacím řízení hlavně talentovou zkouškou, která probíhá obvykle v lednu a má značný vliv na případné přijetí uchazeče. Mimo tyto talentové zkoušky je ve vzácných případech nutné předvést znalosti z oboru dějin umění, nebo všeobecného kulturního přehledu.

„Dospívající je vystaven řešení náročných vnitřních úkolů, jejichž zdárné zvládnutí má z pohledu budoucí zralosti klíčový význam. Do tohoto období patří i dokončení vzdělávání v základní škole a úvahy o tom, kým bude, včetně volby cesty směřující k nějaké profesní zdatnosti a ekonomické soběstačnosti.“

(JEDLIČKA, 2017)

Každé životní období s sebou nese problémy, kterým je třeba čelit, přechod ze základní školy na střední školu je pro mnoho žáků prvním velkým rozhodnutím, které musí řešit sami. Nikdo za ně na přijímací zkoušky nepůjde a nikdo jim v té dané chvíli nepomůže. Tuto situaci mají plně ve svých rukou a záleží pouze na nich samotných, jakým způsobem se na tuto nelehkou situaci připraví. Učitel by žákům měl umět pomoci v jejich rozhodování a s přípravou na úspěšné vykonání přijímacího řízení. Pokud by se v tomto náročném životním období žákům dostatečně nevěnoval, mohlo by toto jednání zapříčinit nesprávný výběr povolání, případně jiný negativní jev, jako například šikanu nebo vstup do problémové party.

„S přechodem na střední školu jsou spojeny pozitivní i negativní účinky s ohledem na povědomí o jeho individualitě, schopnostech a duševním zdraví dítěte.“

(GRIEBEL & NIESEL, 2004)

„S faktory ovlivňujícími volbu povolání se děti setkávají již dříve mimo školní prostředí. Již ve školce si povídají o různých povoláních a hrají si na oblíbené profese. V pracovním

prostředí hracího koutku- kuchyňky- vykonávají pracovní činnosti kuchaře: vaří, pečou, myjí nádobí a používají při této činnosti pracovní prostředky- hrnce, nože, vařečky. “

(HLAĎO, 2014)

Podobným tématem se zabývala Nikol Vykypělová, která si pro svou bakalářskou práci zvolila téma Problematika přechodu žáků z 9. ročníku na střední školu. Její práce z roku 2017 obsahuje pouze teoretickou část, ve které se nejprve zaměřuje na vývojové období a dále na oblast psychického a fyzického vývoje žáků. Následně popisuje faktory ovlivňující volbu střední školy. V praktické části se zaměřuje na úřad práce a jeho podporu žáků.

V teoretické části se problematikou přestupu ze ZŠ na SŠ zabývala Michaela Dvořáková.

„Diplomová práce Problematika přechodu ze základní na střední školu ve vyučování matematiky se zabývá možnostmi volby školy po ukončení devátého ročníku základní školy s ohledem na matematické vzdělávání. Jsou zde vypsány standardy pro výstupy ze všech kategorií, časová dotace hodin matematiky a mimo jiné pohled na tuto problematiku z psychologického hlediska. V praktické části jsou analyzovány a komentovány příklady z didaktického testu. “

(DVOŘÁKOVÁ, 2018)

Tématem přestupu žáků ze základní školy na střední školu se zabýval v roce 2019 i Antonín Veselka, který mimo faktory ovlivňující volbu střední školy zkoumal způsoby propagace středních škol a to, jak mohou konkrétní druhy propagace školy zvýšit zájem žáků o daný obor vzdělávání.

„Diplomová práce popisuje faktory, které ovlivňují volbu střední školy a oboru vzdělávání. Zabývá se otázkami motivace, osobnosti žáka a vlivů, které volbu oboru a tím i budoucího povolání mohou ovlivňovat. Na základě výzkumného šetření je formou dotazníku zjišťováno, podle čeho se rozhodují žáci devátých tříd základních škol při volbě střední školy a co je pro ně při tomto rozhodování důležité. V další části šetření je pak zjišťováno, jaké nástroje používají střední školy ke své propagaci a které z nich se jeví jako nejučinnější. “

(VESELKA, 2019)

Velmi příbuzné téma naší bakalářské práci zpracovávala Vladimíra Matoušková.

„Předmětem mojí bakalářské práce, XXV. Festival vzdělávání 2019 Brno (Rozhodující faktory pro volbu povolání žáků 8. a 9. tříd ZŠ) je rozbor a analýza dat za pomoci dotazníkového šetření, které bylo provedeno na XXV. Festivalu vzdělávání 2019 Brno. Sběr a vyhodnocování dat bylo pořízeno za účelem zjištění co, nebo kdo významně ovlivňuje žáky 8. a 9. tříd v rozhodování při volbě o budoucím profesním životě. Výzkumné šetření bylo provedeno přímo

na XXV. Festivalu vzdělávání 2019 Brno, což nám umožnilo zabezpečení reprezentativního vzorku respondentů u dvou výzkumných skupin – návštěvníků, tj. žáků 8. a 9. tříd, a prezentujících, tj. současných studentů středních odborných škol.“

(MATOUŠKOVÁ, 2020)

Tématu adaptaci žáků na přechod na střední školu se věnoval Tomáš Gill ve své diplomové práci. Cílem této práce bylo zjistit, jak se žáci adaptují na toto nové prostředí a životní etapu.

6 Praktická část práce

V teoretické části jsme se zabývali přechodem ze základní na střední školu. Dále pak jsme se zaměřili na faktory, které ovlivňují výběr střední školy. V teoretické části také popisujeme průběh talentových zkoušek a další náležitosti přijímacího řízení na střední uměleckou školu.

Ze samotné teorie vyplývá, že motivace pro výběr střední školy může vzejít z různých faktorů. Právě samotná motivace k výběru střední školy je rozhodujícím faktorem při přípravě k přijímacímu řízení. V praktické části budeme popisovat průběh přípravy na střední uměleckou školu, dále se budeme snažit zjistit, jakou motivaci mají žáci základní školy při výběru uměleckého oboru a jakou měli již studující žáci střední umělecké školy. Tyto faktory budeme následně porovnávat.

7 Příprava žáků na talentové zkoušky

Žáci, kteří usilují o přijetí na střední uměleckou školu, by se měli v posledních měsících před samotnou zkouškou věnovat intenzivnější přípravě, která může napomoci k úspěšnému vykonání talentové zkoušky. Samotná příprava by měla reflektovat zadané podmínky jednotlivých škol, tedy pokud na umělecké škole vyžadují u přijímacího řízení kresbu portrétu podle živého modelu, měla by příprava obnášet především praktická cvičení stejného druhu. Příprava, která nerespektuje zadání dané střední školy, je pro uchazeče nedostatečná. V určitých případech je podmínkou absolvování přijímacího řízení soubor domácích prací na zadané nebo volné téma. Tyto domácí práce je taktéž možné realizovat pod odborným dohledem v přípravných kurzech.

Ve většině případů jsou přípravné kurzy vedeny jako soukromé lekce, které si účastníci platí, není ale výjimkou, že tyto kurzy pořádá samotná střední umělecká škola, aby nalákala své případné uchazeče a seznámila je s nadcházejícími talentovými zkouškami.

7.1 Přijetí uchazečů do přípravných kurzů na střední uměleckou školu

Pro přihlášení do Kurzu výtvarné přípravy je nutné splnit několik základních požadavků. Důvodem, proč nelze přijmout všechny, je omezený počet lidí v jedné skupině, aby mohl být zachován individuální přístup ke každému účastníkovi.

První věcí, která rozhoduje o účasti na kurzu, jsou domácí práce, které zájemce přinese v libovolném počtu, formátu a zpracované libovolnou technikou. Je to pouze pro upřesnění, zda je možné daného žáka za pět měsíců připravit na talentovou zkoušku, nebo jestli by byla příprava na přijímací řízení nad jeho síly. Tím pádem by bylo i zbytečné, aby se tento žák hlásil na uměleckou školu, protože nemá dostatek talentu nebo nadání v tomto směru.

Druhá věc, která je posuzována, je zájem o výtvarnou tvorbu. Tento aspekt je mnohem důležitější než samotné výtvarné nadání. Pokud žák projeví enormní zájem bez zkušeností s kresbou, je možné i za krátký čas dosáhnout překvapivých výsledků. Takových uchazečů však není velké množství, protože pokud by měli dostatečný zájem o výtvarné umění, zapojili by se do procesu zdokonalování již dříve.

7.2 Zahájení přípravných kurzů na střední uměleckou školu

Po výběru deseti žáků na jednu skupinu začnou v polovině září samotné kurzy. Jedna lekce trvá 120 minut a je dělena dle potřeby na 25 minutové bloky a 5 minutové přestávky. Při prvním setkání se uchazeči seznámí s harmonogramem následujících čtyř až pěti měsíců.

Samotné přípravné kurzy sice trvají celý školní rok, avšak talentové zkoušky jsou obvykle v první polovině ledna, proto je cílená největší část do první poloviny přípravy. Počet žáků na skupinu je omezen na deset, z důvodu kapacity místnosti a možnosti zachování individuálního přístupu. Nutno poznamenat, že není podmínkou naplnit za každou cenu všechna místa.

7.3 Úvodní část přípravných kurzů na střední uměleckou školu

Po úvodní hodině se žáci dostanou k práci u malířského stojanu, což je pro některé prvotní zkušeností s tímto malířským náčiním. V začátku se učí samotný postoj u stojanu a správné nastavení výšky a vzdálenosti. Následuje důležitá část, kterou je napnutí papíru, či příprava jiné podložky pro kresbu a malbu. Této fázi se žáci věnují na každém dalším setkání, aby si ji upevnili. Je to první věc, kterou pedagogové výtvarných oborů hodnotí.

V další části je důležitý výběr správných kresebných prostředků pro konkrétní úkol. Ideálním postupem je, když si všichni vyzkouší všechny dostupné kresebné prostředky a sami si zvolí ten, který jim nejvíce vyhovuje.

7.4 Průběh přípravných kurzů na střední uměleckou školu

Po seznámení s žáky je důležité stanovit cíl, ke kterému se budou postupně propracovávat. Tím je úspěšné vykonání talentové zkoušky a přijetí na danou střední školu.

První měsíc se žáci seznamují s teorií kresby podle modelu, kterou se učí aplikovat při praktickém cvičení kresby statického zátiší tvořeného převážně geometrickými objekty. Toto cvičení umocňuje u žáků synchronizaci ruky a oka. Další důležitou výtvarnou disciplínou je znalost perspektivy a použití perspektivních zkratk pro vytvoření prostorového klamu na dvourozměrné výtvarné podložce. Při práci žáci užívají malířského stojanu, podložky pro kresbu (papíru), vybraného kresebného prostředku (tužky, rudky, uhlu) a špejle pro měření.

Druhý měsíc začíná výběrem dominantního kresebného prostředku, kterým bude žák realizovat úkol na talentové zkoušce. Většina středních škol má volný výběr výrazového prostředku. Po této fázi se posluchači seznamují s kresbou sádrové busty v poměru 1:1. Tato disciplína se opírá o velké množství teoretických znalostí, proto se žáci seznamují s výtvarnou technologií, ať už se jedná o vztahy předmětů, které se snaží zachytit kresbou, nebo samotné rozložení celkové kompozice na papíru. Znalost a dodržení těchto náležitostí, zvyšuje u žáka procento úspěšnosti na přijetí.

Třetí a čtvrtý měsíc je zaměřen na upevňování praktických dovedností v oblasti kresby podle modelu. Žáci se postupně seznamují s kresbou živého modelu, což někdy může působit rušivě, protože živý model není po dobu dvou hodin dokonale statický, a proto se musí naučit

vytvářet kresebné kompromisy (stylizace) jednotlivých částí těla. Zároveň snaží se o úspěšné dokončení úkolu do 120 minut. Dodržení tohoto časového úseku je klíčové pro splnění talentové zkoušky, kde je přesně vymezený čas na jeden úkol. V těchto dvou měsících žáci nosí každou hodinu jednu domácí práci, která je v průběhu sezení individuálně zkontrolována. Pokud by se příprava opírala pouze o dvouhodinové sezení jednou týdně, neobsáhla by všechny potřebné praktické dovednosti.

Příprava po talentových zkouškách nekončí, pouze dostává mírnější charakter. Žáci již nemusí nosit domácí práce a mohou si svobodně zkoušet různé výtvarné techniky. Průřezově se seznámí se základními malířskými technikami, jako například s malbou pastelem, akvarelem, temperovou a akrylovou barvou, nebo práci s barvou olejovou.

7.5 Znalost technologických postupů

Přestože se jedná o přípravu k přijetí na střední uměleckou školu, je důležité neopominout přípravu nejen po praktické stránce, ale také z hlediska teoretického. Pokud se například pedagog u přijímacího řízení zeptá na techniku, kterou uchazeč používá, měl by mít alespoň základní povědomí o tom, co zrovna vykonává. Výtvarnou technologií se rozumí znalost technik ve vztahu k výtvarným materiálům.

Při technologickém rozboru malby neposuzujeme obraz jako plochu (jako při vnímání estetickém), ale jako trojrozměrné těleso, obsahující rozličné materiály uspořádané podle určitých zásad. Představíme-li si obraz v průřezu, shledáme, že se skládá z několika víceméně homogenních (stejnorodých) vrstev, jež jsou uloženy v pořadí odpovídajícím postupnému vzniku malby (pokladem, malbou, lakem). Nejspodnější je podložka, na které spočívá celá malba a podle okolností jí tvoří různé materiály.

(SLÁNSKÝ, 1973)

Dřívější znalosti z oblasti technik a materiálů byly podloženy formou empirie a přecházely z pokolení na pokolení. Výuka probíhala ve stránce umělecko-řemeslné. Tyto znalosti se hromadily a během dlouhé doby vytvořily pevné základy, jež umožnily tehdejším umělcům dosáhnout výsledků, které ani dnešní věda nedokáže zatím vyřešit. Tyto zkušenosti dnešní doba nemůže zcela převzít. Současná skutečnost se od středověku a renesance podstatně liší. Technika výtvarných postupů starých mistrů patří již historii. Změnily se životní podmínky a došlo k závažným změnám v životním stylu. Pro současné výtvarné techniky je empirie starých mistrů platná jen z části. Na její místo nastoupila věda, především chemie. Ta od počátku 20. století obohacuje výtvarnou tvorbu o nové materiály, a to ve všech směrech. Současný výtvarník jich má k dispozici velké množství.

8 Výzkumné šetření mezi žáky základní a střední školy

Šetření mezi žáky základní školy a střední umělecké školy bylo prováděno formou kvantitativního dotazníku a probíhalo v následujících školách.

Církevní základní škola ve Veselí nad Moravou, Školní 695, Veselí nad Moravou 698 01

Školu zřizuje Arcibiskupství olomoucké, takže má specifické zaměření ve vzdělávání s ohledem na náboženství a etickou výchovu, mimo to se zaměřuje především na kvalitní výchovně vzdělávací proces. Celkový počet pedagogických pracovníků je 31 včetně ředitele školy, z čehož je 15 učitelů pro první stupeň a 15 učitelů pro druhý stupeň. Školu navštěvuje 432 žáků po dvou třídách na ročník. Průměrný počet žáků na jednu třídu je 24. V rámci etického vzdělávání jsou u žáků rozvíjeny zásady slušného chování a vzájemné tolerance. Učí se své názory vyjadřovat slušným způsobem a také respektovat názory ostatních. Škola podporuje i žáky nadané, kteří školu reprezentují na olympiádách a soutěžích. Mimo to jim nabízí zájmové kroužky nejrůznějších oborů, včetně výtvarné přípravy na střední uměleckou školu.

Základní škola a Mateřská škola Dr. Joklíka, Sídliště U Vodojemu 1261, Kyjov 697 01

Škola funguje jako příspěvková organizace města Kyjova. Aktuálně školu navštěvuje 470 žáků. Celkový počet pedagogických pracovníků je 36 včetně ředitele. Škola usiluje o všestranný rozvoj dětí, proto navštěvují filmová a divadelní představení, tematické besedy a přednášky, zapojují se do sportovních aktivit, řady soutěží a olympiád, jak vědomostních, tak i soutěží zručnosti a fyzické zdatnosti. Škola pořádá výstavy prací žáků přímo na školních chodbách nebo v Radniční galerii města Kyjova.

Mimo výuku nabízí dětem možnost vhodně vyplnit volný čas. Ve škole pracuje řada zájmových kroužků (sportovní, jazykové, výtvarné apod.), žáci mohou využívat školní knihovnu a počítačové učebny, kde mají přístup k internetu.

To vše tvoří ucelený komplex pro všestranný rozvoj žáků a kvalitní výchovně vzdělávací proces.

Střední škola průmyslová a umělecká Hodonín (SŠPU Hodonín), Brandlova 32, Hodonín 695 01

Škola je zřízena jako příspěvková organizace Jihomoravského kraje. Ve škole působí 39 pedagogů a počet žáků je 435. Škola poskytuje žákům střední vzdělání s maturitní zkouškou, připravuje je pro výkon povolání a činností v národním hospodářství, správě, kultuře, umění a ostatních oblastech života, připravuje žáky i pro studium na vysokých školách. Ke své

činnosti škola využívá 2 budovy. Hlavní školní budova stojí na ulici Brandlova 32 v Hodoníně, kde jsou vyučovány obory: Technické lyceum a Stavebnictví se zaměřením na Pozemní stavitelství. Budova odloučeného pracoviště na ulici, Dobrovolského 6 slouží pro výuku Grafického designu a Užité malby.

8.1 Výzkumná metoda

Pro náš výzkum jsme si zvolili metodu kvantitativního výzkumu.

„Vědecký výzkum je systematické, kontrolované, empirické a kritické zkoumání hypotetických výroků o předpokládaných vztazích mezi přirozenými jevy.“

(CHRÁSKA, 2016)

Kvantitativní výzkum lze popsat jako záměrnou a systematickou činnost, při které se experimentální metodou testují (testují, ověřují, testují) hypotézy o vztahu mezi vzdělávacími jevy. Cílem kvantitativního výzkumu je proto zjistit, jak jsou jednotlivé proměnné agregovány, jak spolu souvisí a proč tomu tak je.

Hendl (2008) uvádí, že kvantitativní výzkum využívá náhodné zdroje, experimenty a shromažďování dat je z velké části postaveno pomocí testů, dotazníků nebo pozorování. Testujeme koncepty generované měřením. V další fázi analyzujeme získaná data pomocí statistických metod, abychom objevili, popsali nebo ověřili pravdivost naší představy o vztahu sledovaných proměnných. Slovo kvantitativní tedy znamená, že výsledky průzkumu by měly produkovat číselná data zpracovaná ze získaných proměnných.

Pro zjištění daných informací jsme zvolili formu dotazníku, ve kterém byly použity uzavřené otázky. Dotazník byl prováděn elektronickou formou pomocí survio.com. dotazník obsahoval 18 otázek pro žáky základní školy a 18 otázek pro žáky střední umělecké školy, přičemž 15 otázek ohledně motivace výběru školy bylo společných pro ZŠ i SŠ. Dotazník byl zcela anonymní.

Celkový počet respondentů byl 285. U kterých jsme zjišťovali, kolik z nich uvažuje nad střední uměleckou školou a jaká motivace ho k tomu vede. V druhé části jsme se zaměřili na respondenty ze střední umělecké školy, kterých jsme zjišťovali, jaký vliv měla příprava na talentové zkoušky na celkové pořadí přijetí a také motivaci žáků k výběru uměleckého oboru. Soubor respondentů byl složen ze 199 žáků osmého ročníku základní školy a 86 žáků střední umělecké školy. Věkové rozpětí respondentů bylo od 13 do 19 let.

8.1.1 Otázky pro žáky základní a střední školy

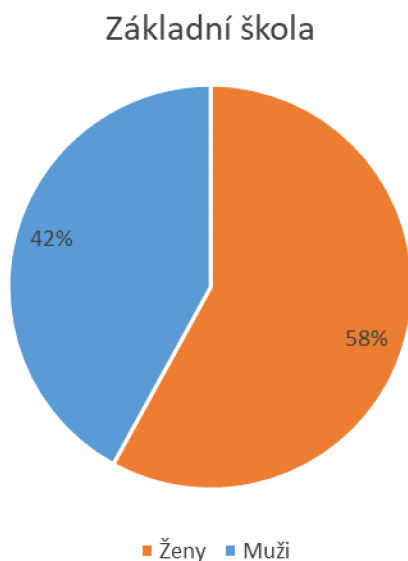
Na základě vyhodnocení stejných otázek u žáků základní a střední školy jsme získali přehled o odlišnosti motivace u žáků, kteří se teprve hlásí na uměleckou školu a u těch, kteří již střední školu studují. Veškeré získané informace jsme zaznamenali do koláčových grafů a díky umístění vedle sebe je můžeme snadno porovnávat.

Žáci odpovídali na následujících 18 společných otázek, které měly za cíl zjistit, jaký druh motivace žáky přivádí na střední uměleckou školu.

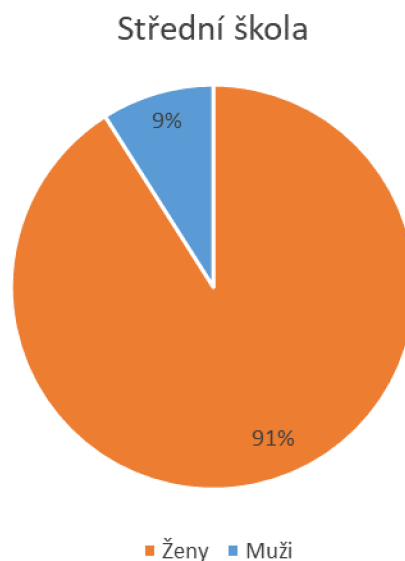
1. Jste žena/muž?
2. Uveďte prosím Váš věk.
3. ZŠ - Uveďte prosím, jestli navštěvujete přípravný kurz na talentové zkoušky.
SŠ - Uveďte prosím, jestli jste absolvoval/a přípravný kurz na talentové zkoušky.
4. Mé rozhodování ovlivnil můj vlastní zájem o obor vzdělávání.
5. Mé rozhodování ovlivnil zájmový kroužek příbuzný oboru vzdělávání.
6. Mé rozhodování ovlivnil názor rodičů
7. Mé rozhodování ovlivnil názor spolužáků a kamarádů.
8. Mé rozhodování ovlivnil názor některého z učitelů ZŠ.
9. Mé rozhodování ovlivnilo doporučení kariérového poradce.
10. Mé rozhodování ovlivnila návštěva konkrétní školy.
11. Mé rozhodování ovlivnily výsledky vzdělávání na ZŠ.
12. Mé rozhodování ovlivnil celkový počet uchazečů a šance na přijetí.
13. Mé rozhodování ovlivnila předpokládaná náročnost učiva.
14. Mé rozhodování ovlivnila skutečnost, že se na školu také hlásí někdo ze spolužáků.
15. Mé rozhodování ovlivnilo následné uplatnění v praxi.
16. Mé rozhodování ovlivnilo, že škola nabízí kvalitní přípravu na VŠ.
17. Mé rozhodování ovlivnilo, že se jedná o zajímavý a netradiční obor.
18. Mé rozhodování ovlivnila vzdálenost školy od bydliště.

8.2 Vyhodnocení odpovědí

1 Jste žena/muž?

Graf 1 - pohlaví respondentů ZŠ

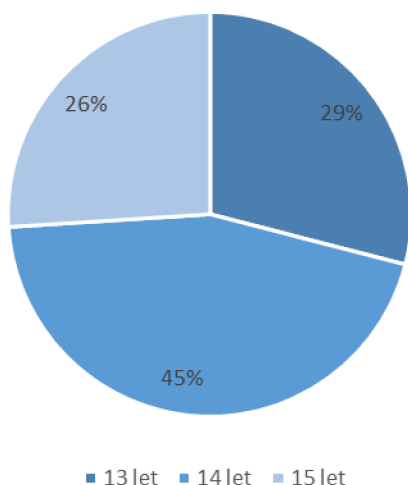

Graf 2 - pohlaví respondentů SŠ

Z grafů je patrné, že základní škola je prostředí s téměř vyrovnaným počtem respondentů ženského (115) i mužského (84) pohlaví. Z celkového počtu 199 respondentů ZŠ projevilo zájem o umělecký obor 39 (20%). Veškeré další otázky kromě věku zodpovídali pouze respondenti, kteří projevili zájem o umělecký obor. V našem výzkumném šetření se nerozlišovalo, o jaký druh umělecké školy se jedná. Mezi žáky ZŠ byl zájem o uměleckou školu více u žen, a to s počtem 32 (82%) a pouze 7 (18%) mužů. Tato skutečnost koresponduje s grafem ke střední umělecké škole, kde je počet žen mnohonásobně vyšší než počet mužů. Konkrétně se jedná o 78 (91%) žen a 8 (9%) mužů z celkového počtu 86 respondentů.

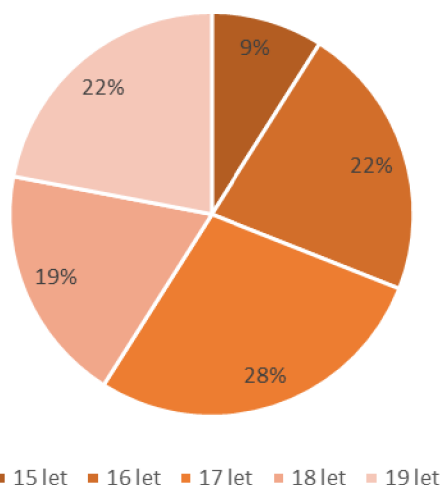
2 Uved'te prosím Váš věk.

Základní škola

Graf 3 - věk respondentů ZŠ

Střední škola

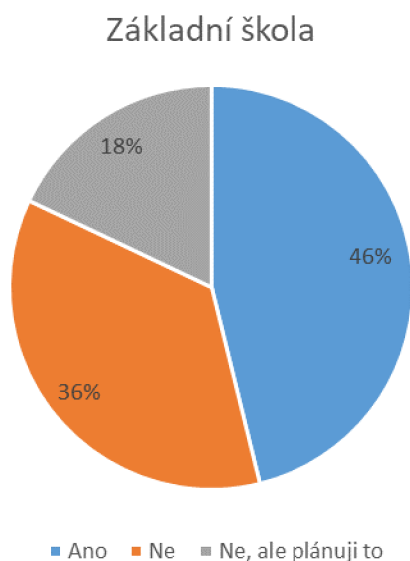

Graf 4 - věk respondentů SŠ

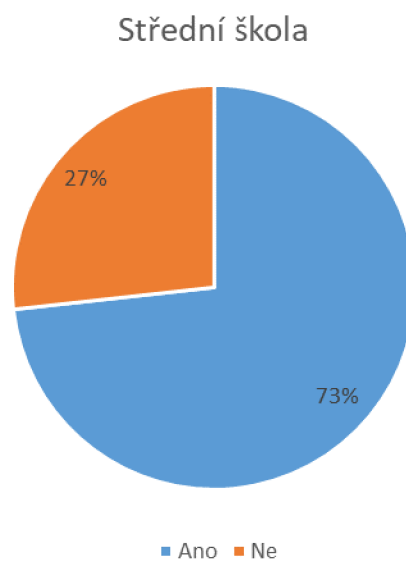
Věk respondentů je v obou skupinách úměrný cílové skupině. U žáků 8. a 9. ročníku základní školy převládá věk 14 let a to u 90 (45%) z dotazovaných. Na střední škole je nejnižší zastoupení u patnáctiletých žáků (8), a nejvyšší počet odpovědí jsme zaznamenali od sedmnáctiletých respondentů (24). Tento věkový průměr byl předvídatelný, jak u dotazovaných na ZŠ i SŠ.

3 ZŠ - Uved'te prosím, jestli navštěvujete přípravný kurz na talentové zkoušky.

SŠ - Uved'te prosím, jestli jste absolvoval/a přípravný kurz na talentové zkoušky.

Graf 5 - návštěvnost přípravných kurzů na talentové zkoušky mezi žáky ZŠ

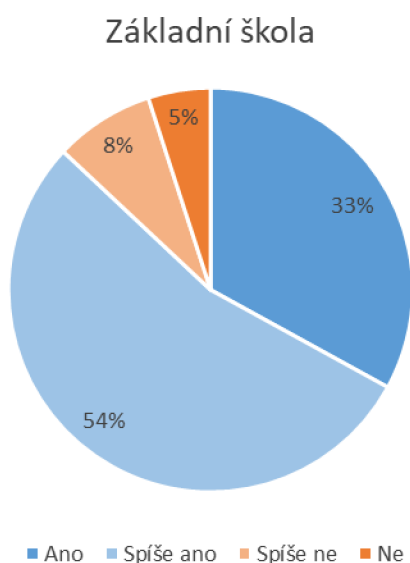
Graf 6 - absolvování přípravného kurzu na talentové zkoušky mezi žáky SŠ

Zde na grafu je patrné, že na střední umělecké škole je 73% (63) žáků, kteří absolvovali přípravný kurz na talentové zkoušky. Z této informace můžeme vyvodit závěr, že žáci, kteří navštěvují přípravné kurzy na talentové zkoušky, mají vyšší šanci na přijetí, než žáci, kteří tento kurz neabsolvují. U žáků základní školy je překvapivě vysoký zájem o tento druh přípravy. Celých 46% (18) žáků již nějakou formu přípravy podstupuje a dalších 18% (7) žáků se chystá s přípravou začít.

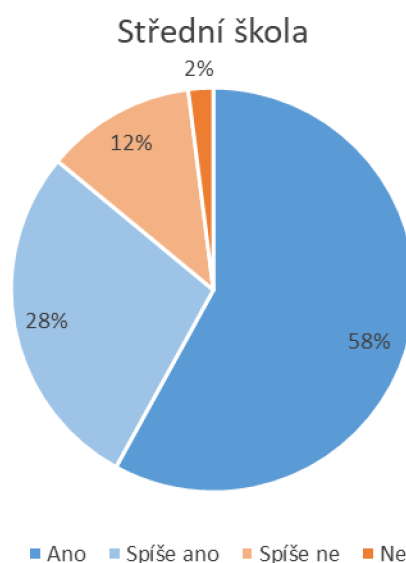
Popisu přípravného kurzu jsme se věnovali v samostatné kapitole č. 7

Následujících 14 otázek se věnuje faktorům, které ovlivnily motivaci pro výběr střední umělecké školy a přímému srovnání výsledků u žáků základních a středních škol.

4 Mé rozhodování ovlivnil můj vlastní zájem o obor vzdělávání.

Graf 7 - vlastní zájem o obor vzdělávání u žáků ZŠ

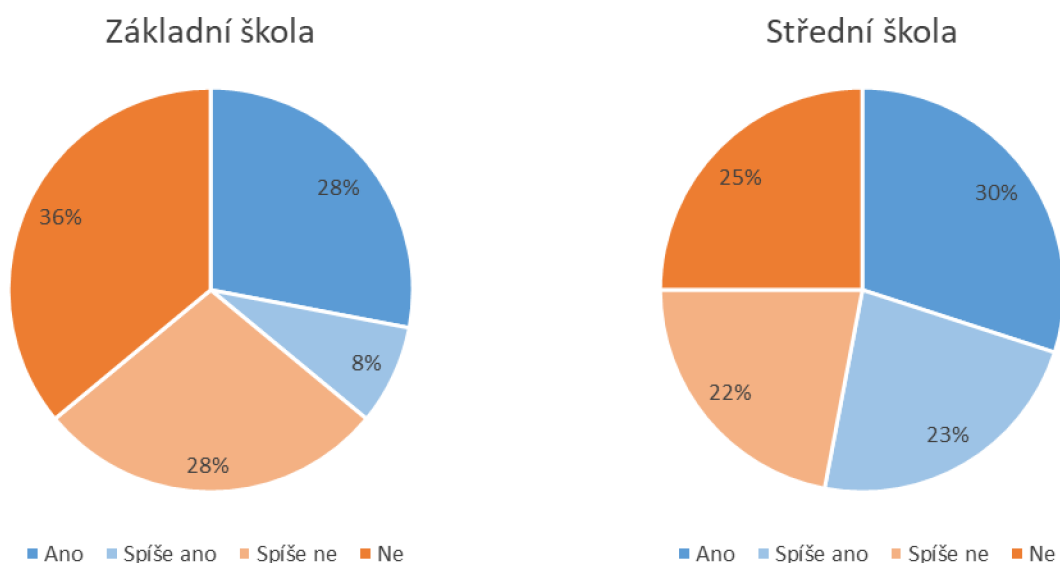

Graf 8 - vlastní zájem o obor vzdělávání u žáků SŠ

V této otázce jsme zjišťovali, jakým způsobem ovlivnil výběr střední umělecké školy samotný zájem dotazovaných o vybraný obor vzdělávání. Příjemným překvapením je, že u žáků střední školy je kladná odpověď u 86 žáků (86%) a pouze 2 žáci (2%) uvedli, že obor studují bez vlastního zájmu o něj. Tímto můžeme potvrdit, že u žáků střední umělecké školy je zájem o obor na prvním místě ze všech ovlivňujících faktorů. Ještě vyšší procento kladných odpovědí přišlo od žáků základní školy, a to celých 87% (34).

Specifika uměleckého oboru jsou natolik zásadní, že by se těžko našel rodič nebo pedagog, který by žáka nutil jít na umělecký obor středního vzdělávání, protože jsou zde vysoké nároky na vlastní postoj k výtvarnému umění a řemeslné zručnosti v daném oboru. V případě uměleckých škol je spíše běžné, že rodiče žáky odrazují od studia na tomto typu škol z důvodu obavy o jejich budoucí uplatnění.

5 Mé rozhodování ovlivnil zájmový kroužek příbuzný oboru vzdělávání.

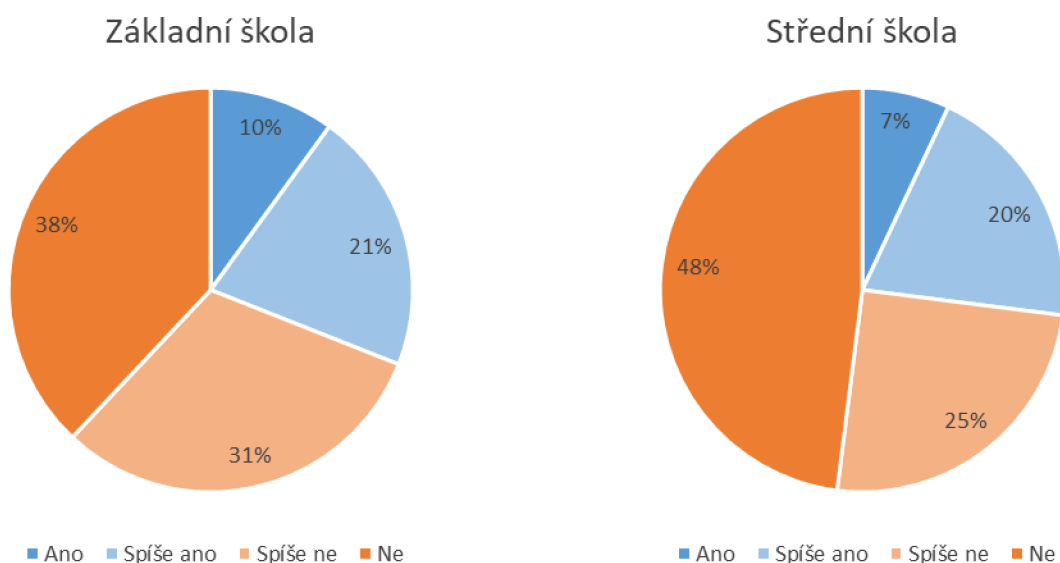
Graf 9 - vliv zájmového kroužku na volbu střední školy u žáků ZŠ

Graf 10 - vliv zájmového kroužku na volbu střední školy u žáků SŠ

Mezi další faktory, které převážně nasměrují žáky k budoucímu povolání, patří i volnočasové aktivity a zájmové kroužky. Volnočasové aktivity žáky provází celou základní školou, kdy se s nimi setkávají i běžně v základních školách, ale i v domech dětí a mládeže, volnočasových centrech nebo základních uměleckých školách. Tyto volnočasové aktivity mohou mít výrazný vliv na volbu střední školy a budoucího povolání.

Z odpovědí žáků střední školy je patrné, že u 46 odpovědí (53%) tomu tak skutečně bylo. U žáků základní školy se tato domněnka nepotvrdila, protože zájmový kroužek příbuzný oboru vzdělávání jako ovlivňující faktor uvedlo pouze 36% respondentů.

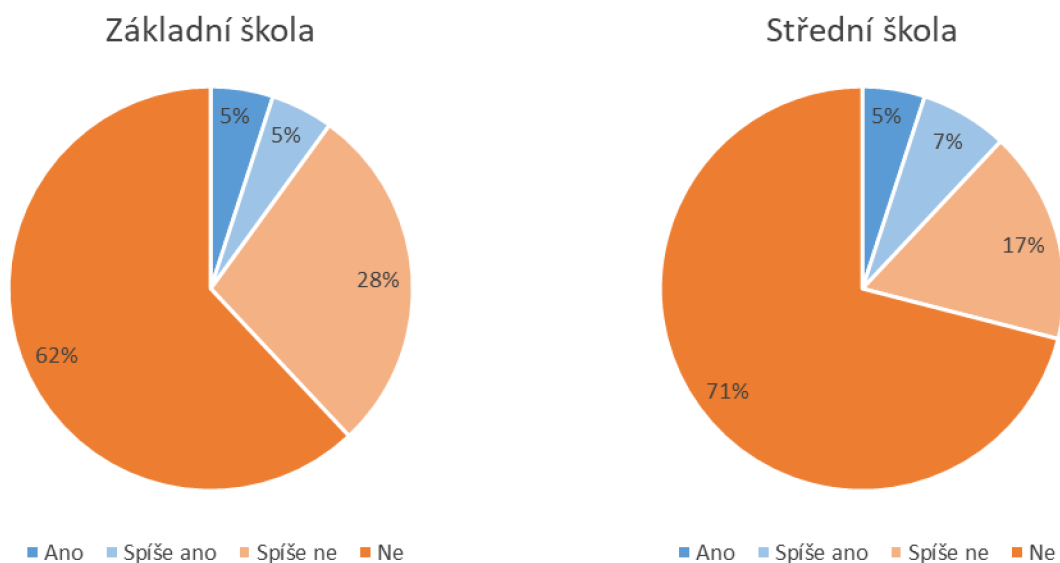
6 Mé rozhodování ovlivnil názor rodičů

Graf 11 - vliv rodičů na volbu střední školy u žáků ZŠ

Graf 12 - vliv rodičů na volbu střední školy u žáků SŠ

7 Mé rozhodování ovlivnil názor spolužáků a kamarádů.

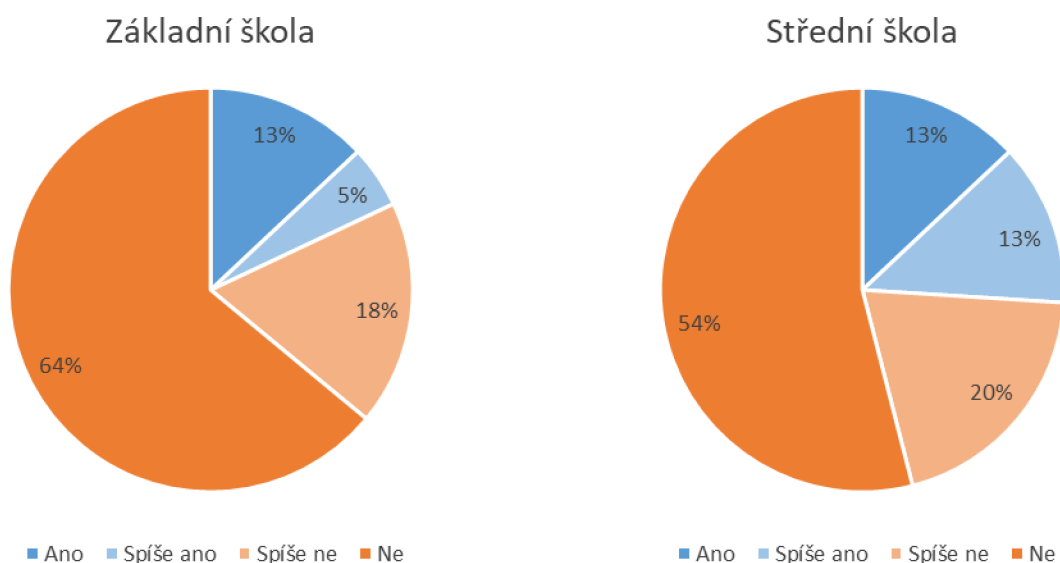

Graf 13 - vliv vrstevníků na volbu střední školy u žáků ZŠ

Graf 14 - vliv vrstevníků na volbu střední školy u žáků SŠ

V otázkách 6 a 7 jsme porovnávali, jaký vliv mají na volbu střední školy rodiče a následně vrstevníci. U obou případů je vidět, že názor rodičů je důležitý pouze pro 31% respondentů ze základní školy a 27% respondentů střední umělecké školy. Ještě menší vliv mají spolužáci a kamarádi, díky kterým si výtvarný obor vybralo pouze 10% žáků ZŠ a 12% žáků SŠ. Je tedy patrné, že žáci se rozhodují spíše na základě vlastního názoru a zájmu o obor, než z popudu rodičů nebo kvůli názoru kamaráda.

8 Mé rozhodování ovlivnil názor některého z učitelů ZŠ.

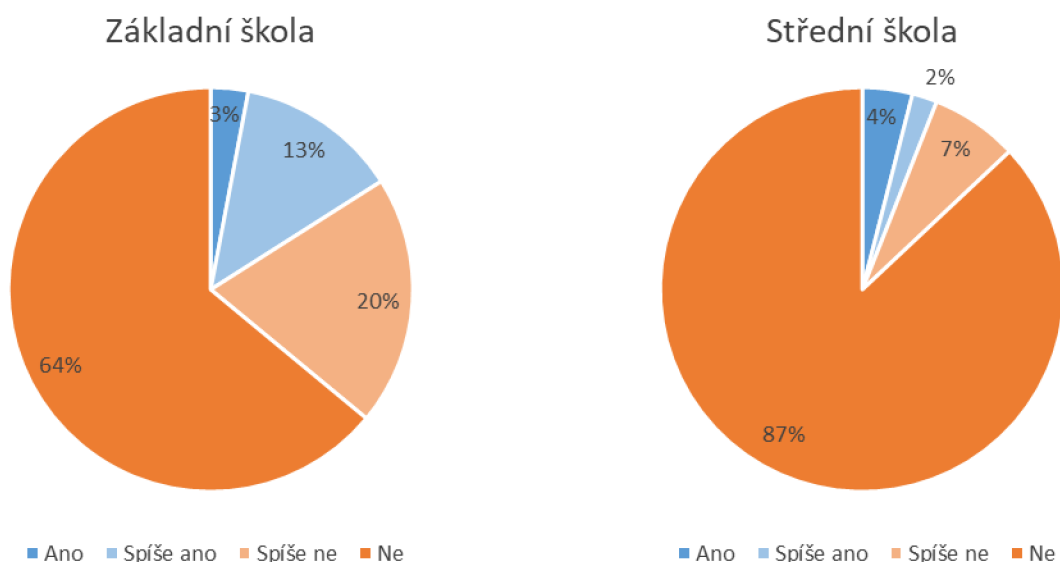

Graf 15 - vliv učitele ZŠ na volbu střední školy u žáků ZŠ

Graf 16 - vliv učitele ZŠ na volbu střední školy u žáků SŠ

Z výzkumu je patrné, že na žáky umělecké školy mají v jisté míře vliv učitelé na základní škole, kteří je motivují ke studiu uměleckého oboru. U žáků na střední škole uvedlo 22 dotazovaných (26%), že je ke studiu přivedl některý z pedagogů základní školy.

9 Mé rozhodování ovlivnilo doporučení kariérového poradce.

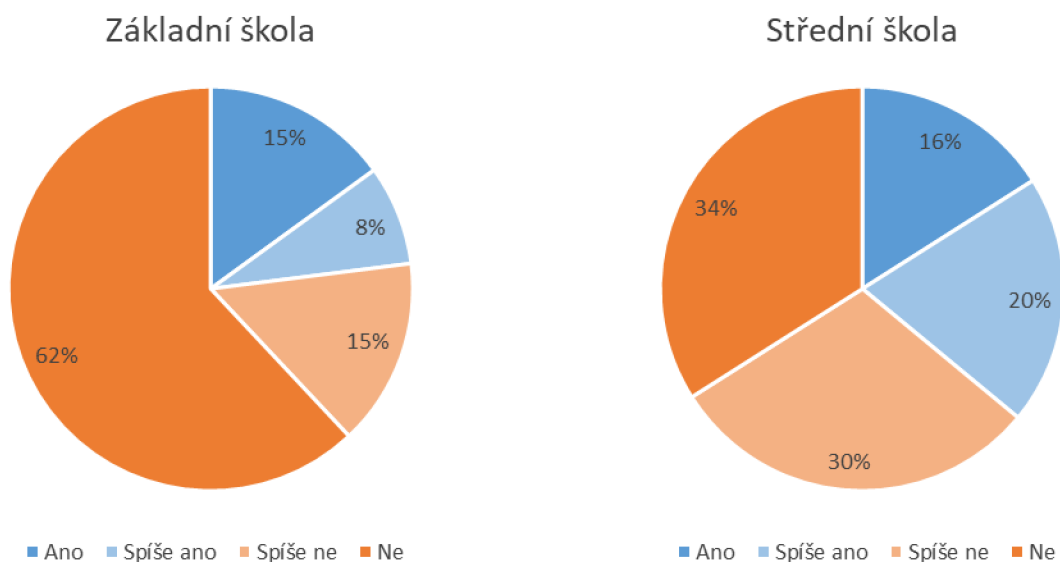
Graf 17 - vliv školního poradce na volbu střední školy u žáků ZŠ

Graf 18 - vliv školního poradce na volbu střední školy u žáků SŠ

Vliv pedagogů na volbu budoucího povolání je nezpochybnitelný, ale na druhou stranu je znepokojující, že pro žáky nebyly rady kariérového poradce vůbec rozhodující. Právě tyto pedagogičtí pracovníci by ve školách měli zastávat určitou spojku mezi základním a středním

vzděláváním. Respondenti ze základní školy uvedli, že pouze pro 16% (6) z nich je důležitá rada kariérového poradce. U žáků střední školy to bylo rozhodující jen pro 5 (6%) z nich.

10 Mé rozhodování ovlivnila návštěva konkrétní školy.

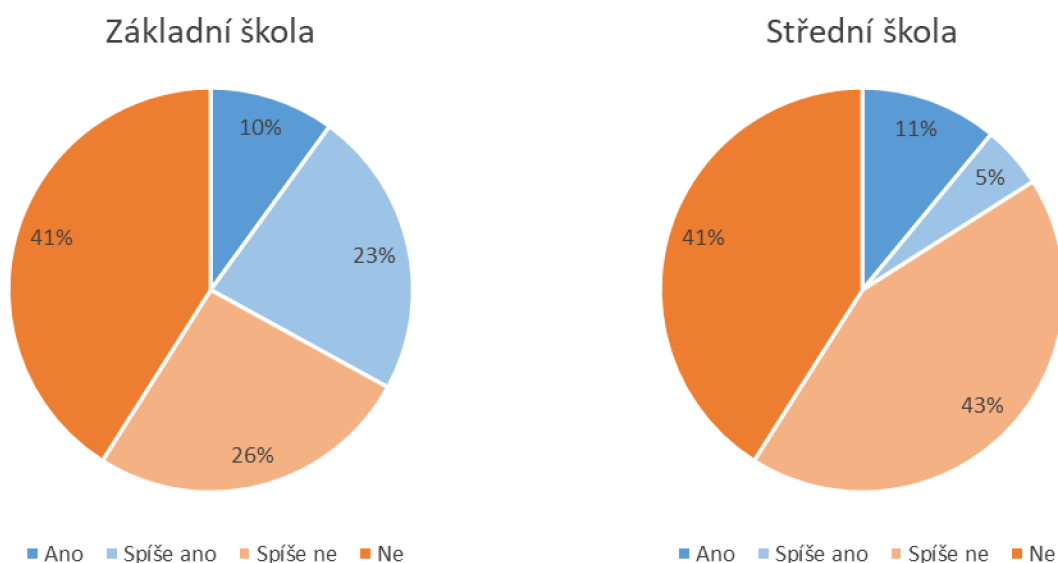

Graf 19 – vliv návštěvy umělecké školy na volbu střední školy u žáků ZŠ

Graf 20 - vliv návštěvy umělecké školy na volbu střední školy u žáků SŠ

Propagace a prezentace samotné školy je velmi důležitým aspektem pro možné uchazeče. Pro 23% dotazovaných žáků osmého a devátého ročníku to je jedním z faktorů, který je přiměl přihlásit se na konkrétní školu. Tato informace může být mírně zkreslená kvůli současné epidemické situaci, kdy se v roce 2021 nekonaly veletrhy vzdělávání, ani dny otevřených dveří z důvodu rizika onemocnění koronavirem COVID-19. U žáků střední školy byl tento motivační faktor zastoupen v ještě větší míře (36%).

11 Mé rozhodování ovlivnily výsledky vzdělávání na ZŠ.

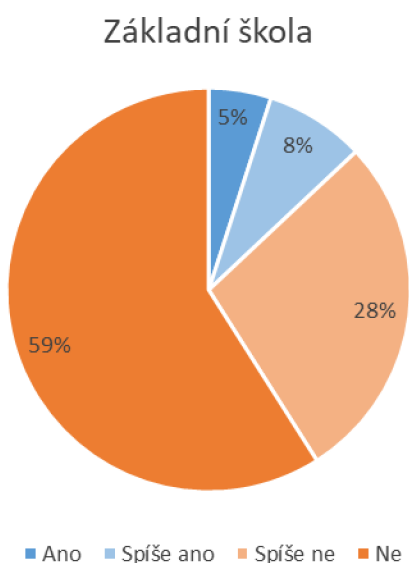

Graf 21 - vliv prospěchu na volbu střední školy u žáků ZŠ

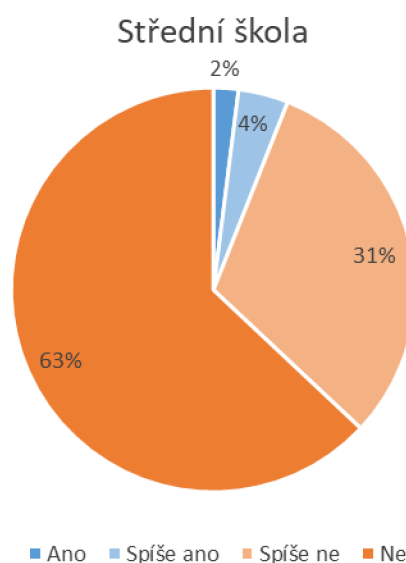
Graf 22 - vliv prospěchu na volbu střední školy u žáků SŠ

Žáci si jsou vědomi důležitosti prospěchu na základní škole pouze v 33% odpovědí u respondentů základní školy a 16% z dotazovaných na střední škole. Tento výsledek není překvapující, protože prospěch je pro žáky s určitým výtvarným nadáním druhořadou záležitostí. Napomáhá tomu i fakt, že na střední uměleckou školu se nedělají vědomostní přijímací zkoušky. Samozřejmě si uchazeč může přilepšit dobrým průměrem z vysvědčení, ale tato položka je v bodovém hodnocení zastoupena velmi nízkým počtem bodů, aby nedemotivovala žáky s výtvarným nadáním a neupřednostňovala prospěchově silné, ač výtvarně méně zdatné žáky.

12 Mé rozhodování ovlivnil celkový počet uchazečů a šance na přijetí.

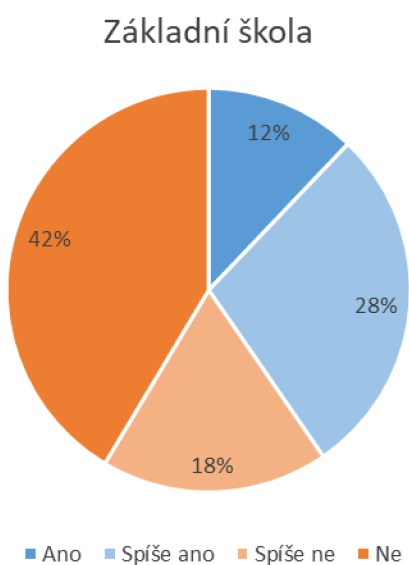
Graf 23 - vliv počtu uchazečů na volbu střední školy u žáků ZŠ

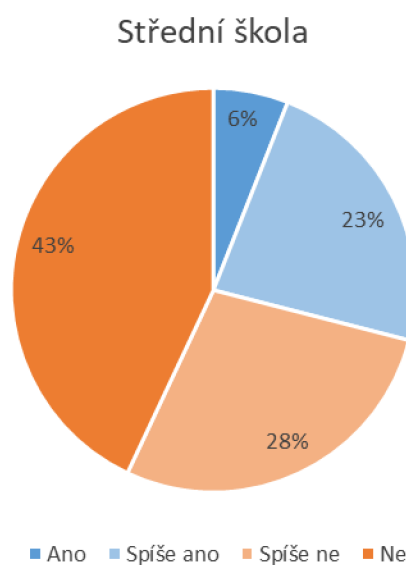
Graf 24 - vliv počtu uchazečů na volbu střední školy u žáků SŠ

Z grafu znázorňujícího vliv celkového počtu uchazečů na přijetí, je patrné, že valná většina uchazečů je cílevědomá a nebojí se konkurence u přijímacích zkoušek. Uchazeči na umělecké obory na Střední průmyslové a umělecké škole v Hodoníně mají za loňský rok 26% šanci na přijetí (30 přijatých ze 116 uchazečů). Vyplývá to z informací vedení školy. I přes tuto nízkou šanci na přijetí se žáci nenechají odradit od výběru střední umělecké školy.

13 Mé rozhodování ovlivnila předpokládaná náročnost učiva.

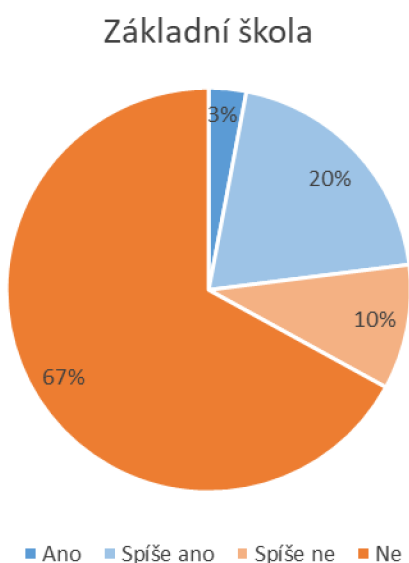

Graf 25 - vliv náročnosti učiva na volbu střední školy u žáků ZŠ

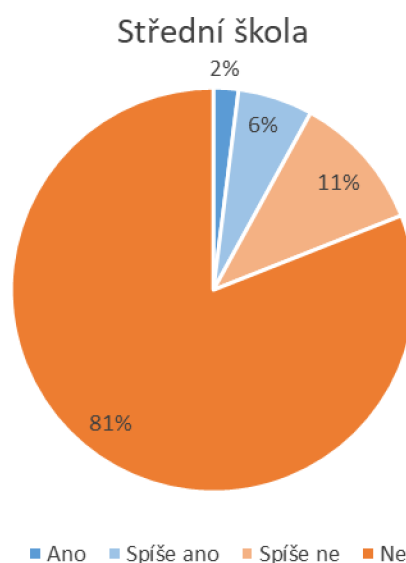

Graf 26 - vliv náročnosti učiva na volbu střední školy u žáků SŠ

14 Mé rozhodování ovlivnila skutečnost, že se na školu také hlásí někdo ze spolužáků.

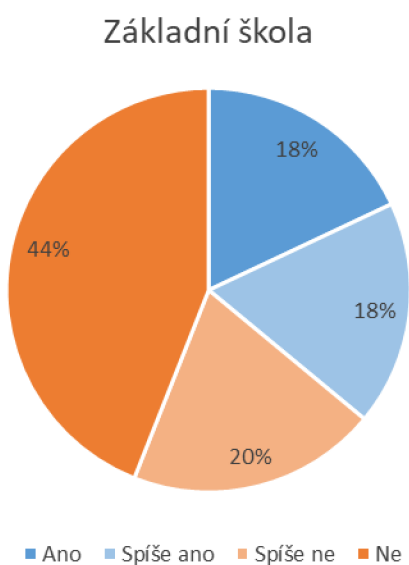
Graf 27 - vliv spolužákova výběru školy na volbu střední školy u žáků ZŠ

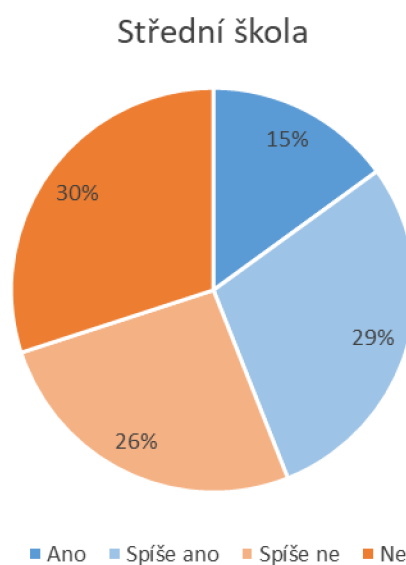
Graf 28 - vliv spolužákova výběru školy na volbu střední školy u žáků SŠ

Výsledky šetření u 14. otázky, potvrdily, že respondenti upřednostňují vlastní rozhodnutí před zachováním přátelství na základní škole. Všichni dotazovaní si otázku převáděli do kladného slova smyslu, kdy by se na stejnou školu hlásil spolužák, který je jim přítelem. Otázka však může být chápána i negativně, a to tehdy, kdy se na stejnou školu hlásí někdo, jehož přítomnosti se chce dotyčný z jakéhokoli důvodu vyhnout.

15 Mé rozhodování ovlivnilo následné uplatnění v praxi.

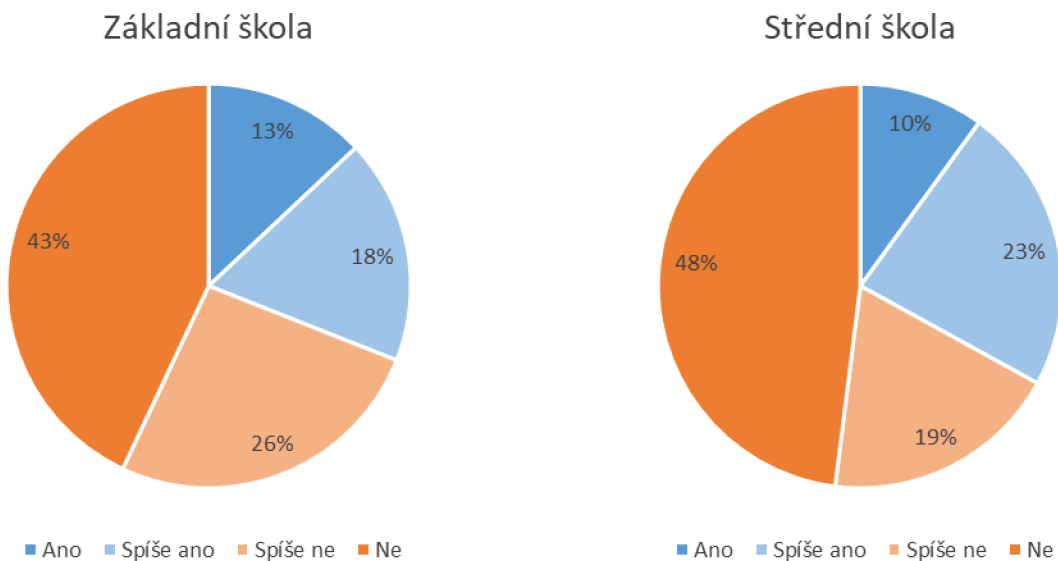
Graf 29 - vliv budoucího uplatnění na volbu střední školy u žáků ZŠ

Graf 30 - vliv budoucího uplatnění na volbu střední školy u žáků SŠ

Z vyhodnocení 15. otázky je patrné, že respondenti jak ze základní, tak ze střední školy se na umělecký obor nehlásí kvůli budoucímu uplatnění v praxi. U žáků základní školy to jsou celých 64% a u žáků ze střední školy 56%. Jde tedy spíše o vnitřní zájem o znalosti z daného oboru. Tato skutečnost je jistě pozitivní pro zápal žáků do studia, ale tím, že střední škola formuje žáku pro budoucí povolání, by měli přemýšlet nad budoucím uplatněním.

16 Mé rozhodování ovlivnilo, že škola nabízí kvalitní přípravu na VŠ.

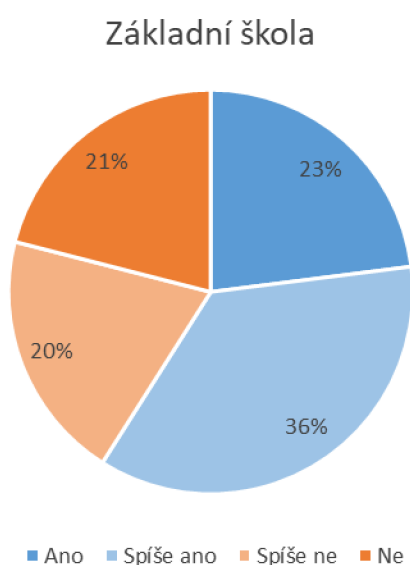

Graf 31 - vliv kvality přípravy na VŠ při volbě střední školy u žáků ZŠ

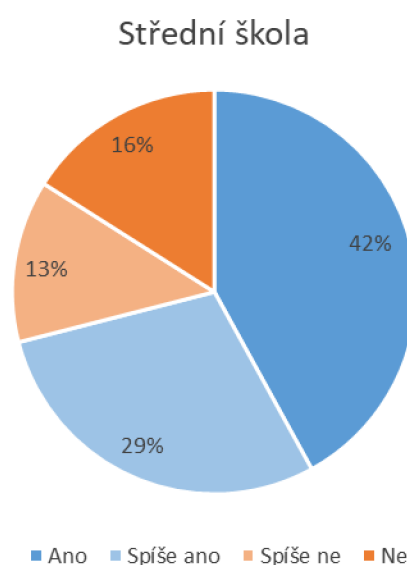
Graf 32 - vliv kvality přípravy na VŠ při volbě střední školy u žáků SŠ

Velmi podobnou situaci lze pozorovat na grafech 31 a 32, kde žáky motivuje kvalitní příprava na vysokou školu pouze v 31% u žáků ZŠ a 33% u žáků SŠ. Vypovídá to o tom, že minimálně 1/3 žáků se chystá pokračovat ve studiu na vysoké škole.

17 Mé rozhodování ovlivnilo, že se jedná o zajímavý a netradiční obor.

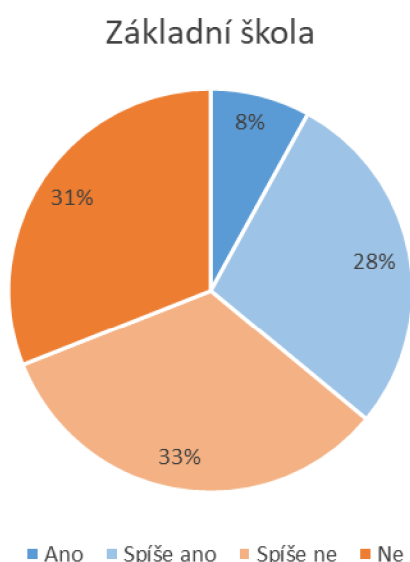
Graf 33 - vliv netradičnosti oboru při volbě střední školy u žáků ZŠ

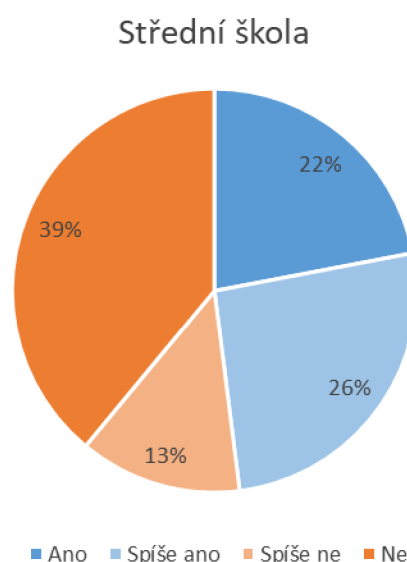
Graf 34 - vliv netradičnosti oboru při volbě střední školy u žáků SŠ

V odpovědích na 17. otázku potvrdilo 59 % respondentů ze základní školy a 71% ze střední školy, že jsou při rozhodování ovlivněni tím, že se jedná o zajímavý a netradiční obor.

18 Mé rozhodování ovlivnila vzdálenost školy od bydliště.

Graf 35 - vliv vzdálenosti školy od bydliště při volbě střední školy u žáků ZŠ

Graf 36 - vliv vzdálenosti školy od bydliště při volbě střední školy u žáků SŠ

V 18. otázce můžeme pozorovat, jak na žáky působí vzdálenost školy od bydliště. V tak specifickém oboru je při výběru vzdálenost méně důležitá, protože umělecké školy jsou zastoupené v mnohem menším počtu, než jinak zaměřené střední odborné školy.

9 Závěr

V bakalářské práci se zabýváme přestupem žáků ze základní na střední uměleckou školu a motivací žáků pro výběr uměleckého oboru. Cílem bakalářské práce bylo vymezení pojmů z oblasti vývojové psychologie, konkrétně z období pubescence a adolescence, objasnění přijímacího řízení na střední uměleckou školu, průběhu studia a jeho zakončení. V praktické části bylo cílem popsat průběh přípravného kurzu na talentové zkoušky. Hlavním cílem bylo zjistit, jaké faktory ovlivňují přestup žáků ze základní školy na střední uměleckou školu.

V úvodu teoretické části jsme popisovali vývoj osobnosti žáka, faktory motivující žáky k výběru střední školy. Dále jsme objasnili specifika přijímacího řízení, průběh studia a způsob zakončení studia na střední umělecké škole.

V praktické části bakalářské práce jsme popisovali přípravný kurz pro talentové zkoušky. Dále jsme provedli výzkumné šetření a vyhodnotili výsledky v podobě grafů. Úvodní část šetření jsme realizovali na základních školách u žáků osmého a devátého ročníku, pro které je téma přestupu nejaktuálnější. Druhá část šetření probíhala u žáků střední umělecké školy v oborech Užitá malba a Grafický design ve všech ročnících. Zjišťovali jsme, zda žáci, kteří navštěvují přípravný kurz, mají větší šanci na úspěšné vykonání přijímacího řízení a vymezili, jaká byla motivace žáků hlásit se na střední uměleckou školu. Grafické znázornění porovnálo motivaci u žáků základní školy s motivací žáků již studujících umělecké obory.

Naplnění cíle v teoretické části jsme dosáhli vymezením pojmů z oblasti vývojové psychologie a objasněním přijímacího řízení a průběhu studia na střední umělecké škole. V praktické části jsme naplnili cíl pomocí dílčích cílů. Jednak kvantitativně orientovaným výzkumem na motivaci žáků ke studiu střední umělecké školy a objasněním přípravného kurzu na talentové zkoušky.

Výsledkem našeho výzkumného šetření je, že u žáků, kteří se rozhodnou pro studium na střední umělecké škole, převažuje vnitřní druh motivace a vlastní zájem o výtvarný obor v průměru o 47,25%, nad vlivem přicházejícím od rodičů, přátel nebo ze strany pedagogů. Průměrně faktory vnitřní motivace ovlivnily 65,5% žáků a sociální faktory v průměru motivovaly pouze 18,25% respondentů. Svou šanci na přijetí se 68,5% žáků snažila zvýšit absolvováním dobrovolných přípravných kurzů, a to jak u žáků základní školy, kteří se teprve připravují na přestup, tak i u žáků, kteří již na střední umělecké škole studují. Z výsledků je patrné, že tento přípravný kurz pomůže k úspěšnému přijetí na střední uměleckou školu.

Seznam použité literatury

1. ČADÍLEK, Miroslav a Aleš LOVEČEK. *Didaktika odborných předmětů*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s.r.o., 2005. 173 s.
2. ČECHOVÁ, Věra a Marie ROZSYPALOVÁ. *Obecná psychologie*. Vyd. 6., nezměn. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2012. Učební text pro střední zdravotnické školy. ISBN 978-80-7013-548-8.
3. DVOŘÁKOVÁ, Michaela. *Problematika přechodu ze základní na střední školu ve vyučování matematiky: diplomová práce*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta pedagogická, Katedra matematiky, 2018. 93 l. Vedoucí diplomové práce Jaroslav Beránek
4. GILL, Tomáš. *Adaptace žáků na přechod na střední školu: případová studie: diplomová práce*. Brno: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Psychologický ústav, 2019. 67 l., 6 l. příl. Vedoucí diplomové práce Jana Marie Havigerová
5. GRIEBEL, Wilfried. & NIESEL, Renate. *Transitionen. Fähigkeit von Kindern in Tageseinrichtungen fördern, Veränderungen erfolgreich zu bewältigen*. Weinheim: Beltz, 2004. 223 s. ISBN 978-3407562449
6. HENDL, J. 2008. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Praha: Portál, 408 s. ISBN 8073670402
7. HLAĎO, Petr a Jitka MICHALICOVÁ. *Kroky k povolání: praktické náměty pro výchovné a kariérové poradce na základních školách*. Praha: Raabe, 2014. 101 s. ISBN 978-80-7496-088-8
8. CHRÁSKA, M. 2016. *Metody pedagogického výzkumu. Základy kvantitativního výzkumu*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 256 s. ISBN 978-80-247-5326-3.

9. JEDLIČKA, Richard. *Psychický vývoj dítěte a výchova: jak porozumět socializačním obtížím*. Praha: Grada, 2017. 280 s. ISBN 978-80-271-0096-5.
10. KAVČÁKOVÁ, Alena. *František Viktor Mokry – umělec a výtvarný pedagog*. Disertační práce. Katedra teorie a dějin výtvarných umění FF UP, Olomouc 1995.
11. LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Vývojová psychologie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. Psyché (Grada). ISBN 80-247-1284-9.
12. MACEK, Petr. *Adolescence: psychologické a sociální charakteristiky dospívajících*. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-348-X.
13. MATĚJČEK, Zdeněk a Marie POKORNÁ. *Radosti a strasti: předškolní věk, mladší školní věk, starší školní věk*. Jinočany: H & H, 1998. ISBN 80-86022-21-8.
14. MATUŠKOVÁ, Vladimíra. *XXV. Festival vzdělávání 2019 Brno (Rozhodující faktory pro volbu povolání žáků 8. a 9. tříd ZŠ): bakalářská práce*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta pedagogická, Katedra fyziky, chemie a odborného vzdělávání, 2020. 43 l., Vedoucí bakalářské práce Petr Sládek
15. SLÁNSKÝ, Bohuslav. *Technika v malířské tvorbě: (malířský a restaurátorský materiál)*. Praha: SNTL, 1973. Polytechnická knihnice.
16. VÁGNEROVÁ, Marie. *Úvod do psychologie*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 1999. ISBN 80-246-0015-3.
17. VESELKA, A. *Faktory ovlivňující volbu oboru vzdělávání na středních školách: diplomová práce*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta pedagogická, Katedra fyziky, chemie a odborného vzdělávání, 2019. 103 listů, 5 příloh. Vedoucí bakalářské práce JUDr. Mgr. Ing. Kateřina Šmejkalová.
18. VYKYPĚLOVÁ, Nikol. *Problematika přechodu žáků z 9. ročníku na střední školu: bakalářská práce*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta pedagogická, Katedra fyziky, chemie a odborného vzdělávání, 2017. 61 l., 4 l. příl. Vedoucí bakalářské práce Pavel Pecina.

Seznam internetových zdrojů

1. Naše škola v číslech – Základní škola a Mateřská škola Dr. Joklíka. *Základní škola a Mateřská škola Dr. Joklíka – příspěvková organizace města Kyjova* [online]. Dostupné z: <http://www.zsjoklik.cz/nase-skola-v-cislech/>
2. O škole - Církevní základní škola ve Veselí nad Moravou. *Úvod - Církevní základní škola ve Veselí nad Moravou* [online]. Dostupné z: <https://www.czsveseli.cz/o-skole/>
3. *Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání 82 – 41 – M/01 Užitá malba* [online]. Praha: MŠMT, 2009 [cit. 03.03.2022]. Dostupné z: http://zpd.nuov.cz/RVP_3_vlna/RVP%208241M01%20Uzita%20malba.pdf
4. Talentové zkoušky na umělecké obory a jak se na ně připravit - Magazín - Vysoké školy. *Soukromé a státní vysoké školy - přijímací zkoušky, studium na VŠ a vzdělávání - Vysoké školy* [online]. 1996 [cit. 22.02.2022]. Dostupné z: <https://www.vysokeskoly.cz/clanek/talentove-zkousky-a-jak-se-na-ne-pripravit>
5. Umělecké střední školy v ČR | AtlasŠkolství.cz. *Vysoké školy, střední školy, ZŠ a jazykové školy v celé ČR* [online]. P.F. art, spol. s r. o. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: <https://www.atlasskolstvi.cz/stredni-skoly?spec=4366>
6. Umělecké vzdělávání, Národní pedagogický institut České republiky (dříve Národní ústav pro vzdělávání). *Národní pedagogický institut České republiky (dříve Národní ústav pro vzdělávání)* [online]. [cit. 26.02.2022]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/uv>
7. Základní informace - Průmyslovka Hodonín. *Průmyslovka Hodonín* [online]. 1999 [cit. 05.03.2022]. Dostupné z: <https://www.prumyslovka.cz/o-skole/zakladni-informace>

Seznam grafů

Graf 1 - pohlaví respondentů ZŠ.....	26
Graf 2 - pohlaví respondentů SŠ.....	26
Graf 3 - věk respondentů ZŠ.....	27
Graf 4 - věk respondentů SŠ.....	27
Graf 5 - návštěvnost přípravných kurzů na talentové zkoušky mezi žáky ZŠ.....	28
Graf 6 - absolvování přípravného kurzu na talentové zkoušky mezi žáky SŠ.....	28
Graf 7 - vlastní zájem o obor vzdělávání u žáků ZŠ.....	29
Graf 8 - vlastní zájem o obor vzdělávání u žáků SŠ.....	29
Graf 9 - vliv zájmového kroužku na volbu střední školy u žáků ZŠ.....	30
Graf 10 - vliv zájmového kroužku na volbu střední školy u žáků SŠ.....	30
Graf 11 - vliv rodičů na volbu střední školy u žáků ZŠ.....	31
Graf 12 - vliv rodičů na volbu střední školy u žáků SŠ.....	31
Graf 13 - vliv vrstevníků na volbu střední školy u žáků ZŠ.....	31
Graf 14 - vliv vrstevníků na volbu střední školy u žáků SŠ.....	31
Graf 15 - vliv učitele ZŠ na volbu střední školy u žáků ZŠ.....	32
Graf 16 - vliv učitele ZŠ na volbu střední školy u žáků SŠ.....	32
Graf 17 - vliv školního poradce na volbu střední školy u žáků ZŠ.....	32
Graf 18 - vliv školního poradce na volbu střední školy u žáků SŠ.....	32
Graf 19 - vliv návštěvy umělecké školy na volbu střední školy u žáků ZŠ.....	33
Graf 20 - vliv návštěvy umělecké školy na volbu střední školy u žáků SŠ.....	33
Graf 21 - vliv prospěchu na volbu střední školy u žáků ZŠ.....	34
Graf 22 - vliv prospěchu na volbu střední školy u žáků SŠ.....	34
Graf 23 - vliv počtu uchazečů na volbu střední školy u žáků ZŠ.....	35
Graf 24 - vliv počtu uchazečů na volbu střední školy u žáků SŠ.....	35
Graf 25 - vliv náročnosti učiva na volbu střední školy u žáků ZŠ.....	35
Graf 26 - vliv náročnosti učiva na volbu střední školy u žáků SŠ.....	35
Graf 27 - vliv spolužákova výběru školy na volbu střední školy u žáků ZŠ.....	36
Graf 28 - vliv spolužákova výběru školy na volbu střední školy u žáků SŠ.....	36
Graf 29 - vliv budoucího uplatnění na volbu střední školy u žáků ZŠ.....	36
Graf 30 - vliv budoucího uplatnění na volbu střední školy u žáků SŠ.....	36
Graf 31 - vliv kvality přípravy na VŠ při volbě střední školy u žáků ZŠ.....	37
Graf 32 - vliv kvality přípravy na VŠ při volbě střední školy u žáků SŠ.....	37
Graf 33 - vliv netradičnosti oboru při volbě střední školy u žáků ZŠ.....	38
Graf 34 - vliv netradičnosti oboru při volbě střední školy u žáků SŠ.....	38
Graf 35 - vliv vzdálenosti školy od bydliště při volbě střední školy u žáků ZŠ.....	38
Graf 36 - vliv vzdálenosti školy od bydliště při volbě střední školy u žáků SŠ.....	38

Přílohy

Dotazník pro žáky základní školy

Dobrý den, jmenuji se Dominik Šváb a v rámci výzkumného šetření pro svou bakalářskou práci bych Vás rád poprosil o vyplnění následujícího anonymního dotazníku. Předem děkuji za Váš čas.

Jste žena/muž?	Žena		Muž	
Uveďte prosím Váš věk.			
Navštěvujete přípravný kurz na talentové zkoušky.	ANO	NE	NE, ale plánuji to	

Následující faktory ovlivnily mé rozhodnutí o volbě střední umělecké školy.	ANO	spíše ANO	spíše NE	NE
Můj vlastní zájem o obor vzdělávání.				
Zájmový kroužek příbuzný oboru vzdělávání.				
Názor rodičů				
Názor spolužáků a kamarádů.				
Názor některého z učitelů ZŠ.				
Doporučení kariérového poradce.				
Návštěva konkrétní školy.				
Výsledky vzdělávání na ZŠ.				
Celkový počet uchazečů a šance na přijetí.				
Předpokládaná náročnost učiva.				
Na školu také hlásí někdo ze spolužáků.				
Následné uplatnění v praxi.				
Škola nabízí kvalitní přípravu na VŠ.				
Jedná se o zajímavý a netradiční obor.				
Vzdálenost školy od bydliště.				

Dotazník pro žáky střední umělecké školy

Dobrý den, jmenuji se Dominik Šváb a v rámci výzkumného šetření pro svou bakalářskou práci bych Vás rád poprosil o vyplnění následujícího anonymního dotazníku. Předem děkuji za Váš čas.

Jste žena/muž?	Žena	Muž
Uveďte prosím Váš věk.	
Absolvoval/a jste přípravný kurz na talentové zkoušky.	ANO	NE

Následující faktory ovlivnily mé rozhodnutí o volbě střední umělecké školy.	ANO	spíše ANO	spíše NE	NE
Můj vlastní zájem o obor vzdělávání.				
Zájmový kroužek příbuzný oboru vzdělávání.				
Názor rodičů				
Názor spolužáků a kamarádů.				
Názor některého z učitelů ZŠ.				
Doporučení kariérového poradce.				
Návštěva konkrétní školy.				
Výsledky vzdělávání na ZŠ.				
Celkový počet uchazečů a šance na přijetí.				
Předpokládaná náročnost učiva.				
Na školu také hlásí někdo ze spolužáků.				
Následné uplatnění v praxi.				
Škola nabízí kvalitní přípravu na VŠ.				
Jedná se o zajímavý a netradiční obor.				
Vzdálenost školy od bydliště.				